

Lokalförslörjningsplan 2012

Fastställd av kommunstyrelsen
2011-02-07 § 30

Innehållsförteckning

Förord	4
Genomförande	4
1 Planeringsförutsättningar	5
1.1 Omfattning	5
1.2 Mål och direktiv för kommunens lokalförsörjning och lokalanvändning	5
1.3 Arbetsmodell och planeringsorganisation	5
Kommunstyrelsens roll	5
Fastighetssamordnarens roll	5
2 Omvärld och långsiktig utveckling	6
2.1 Vision och mål	6
- Attraktiv kommun att bo, leva och verka i	6
- Attraktiv arbetsgivare	6
2.2 Befolkningsutveckling	6
2.3 Näringsliv och arbetsmarknad	8
2.4 Planerat bostadsbyggande	8
3 Lokaler och lokalbehov 2010-2020	9
3.1 Lokaler och lokalkostnader	9
Lokalbestånd	9
Besparingspotential i kvm bruksarea	10
Besparingspotential i kronor lokalkostnader	10
Lokalkostnader per kvadratmeter	11
3.2 Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov	12
3.3 Planerade förändringar i lokalbeståndet	14
Pågående och planerade lokalprojekt	14
Investeringar	14
Underhålls- och reinvesteringsbehov	15
3.4 Förslag till åtgärder	15
4 Förskolor 1-5 år	18
4.1 Lokaler och lokalkostnader 2010	18
Antal inskrivna förskolebarn 2010	19
Kvadratmeter per barn	19
Besparingspotential i kvm bruksarea	20
Besparingspotential i kronor lokalkostnader	20
4.2 Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov	21
Befolkningsutveckling 1-5 år	21
Lokalbehov och lokalbestånd 2010-2018	22
Planerade förändringar i lokalbeståndet	23
4.3 Slutsatser och förslag till åtgärder	23
5 Grundskolor 6-15 år	24
5.1 Lokaler och lokalkostnader	24
Antal inskrivna elever 2010	24
Kvadratmeter per elev	24
Besparingspotential i kvm bruksarea	25
Besparingspotential i kronor lokalkostnader	25
5.2 Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov	27
Befolkningsutveckling 6-15 år	27
Elevutveckling och antal elevplatser	28
Lokalbehov och lokalbestånd 2010-2016	28
Planerade förändringar i lokalbeståndet	29

Lokalförsörjningsplan 2012

5.3	Slutsatser och förslag till åtgärder	29
6	Gymnasieskolan	30
	Antal inskrivna gymnasieelever 2010	30
	Besparingspotential i kvm bruksarea	30
	Besparingspotential i kronor lokalkostnader	30
6.3	Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov	31
	Befolkningsutveckling 16-18 år	31
	Elevutveckling och antal elevplatser 2008-2020	31
	Lokalbehov och lokalbestånd i kvm	32
	Planerade förändringar i lokalbeståndet	32
6.3	Slutsatser och förslag till åtgärder	32
7	Vård och äldreförvaltning	33
7.1	Lokaler och lokalkostnader	33
	Kvm per plats	35
	Besparingspotential i kvm bruksarea	
	Besparingspotential i kronor lokalkostnader	35
7.2	Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov ¹	
	Faktorer i omvärlden som påverkar behovet av särskilda boenden för äldre	37
	Planerade organisationsförändringar inom äldreomsorgen	38
	Kommunens planering för nya trygghetsboenden	38
	Prognoser över det framtida behovet av bostäder för äldre	38
	Planerade förändringar i lokalbeståndet	39
7.3	Slutsatser och förslag till åtgärder	39
8	Individ och omsorg	40
8.1	Lokaler och lokalkostnader	40
8.2	Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov	41
8.3	Slutsatser och förslag till åtgärder	42
9	Kultur- utbildnings- och fritidsförvaltningen	43
9.1	Lokaler och lokalkostnader	43
9.2	Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov	44
9.3	Slutsatser och förslag till åtgärder	44
10	Övriga lokaler	45

Förord

Kommunens lokalkostnader är en tung post i den kommunala budgeten och därför finns en ambition hos kommunledningen att effektivisera lokalanvändningen. Inrättandet av en lokalstyrgrupp och tjänsten som fastighetssamordnare deltar i detta arbete.

För att ytterligare effektivisera lokalanvändningen har kommunledningen uppdragit åt fastighetssamordnaren att revidera Lokalförsörjningsplanen från 2008
Denna rapport är en i detta arbete.

Genomförande

Underlag för Lokalförsörjningsplanen har inhämtats från Sollefteå kommuns olika förvaltningar samt Sollefteå kommuns bostadsbolag Solatum Hus&Hem AB. Uppgifterna har också kompletterats med intervjuer.

I rapporten redovisas lokaler för förskolor, grundskolor, gymnasieskola, Vård- och äldre förvaltning, Individ och omsorgsförvaltning, Kultur-, utbildnings- och fritidsförvaltning samt övriga lokaler.

Lokalförsörjningsplanen är upprättad 2011. Bedömningar av lokalanvändning och lokalkostnader baseras på utfallet 2010 om inget annat anges. Prognoserna omfattar åren 2010-2020 om inget annat anges.

Organisation

Ansvarig för Lokalförsörjningsplaneringen fastighetssamordnare Bo Bergqvist
FM-konsulterna Bertil Oresten och Jojo Park medverkade som stöd i arbetet och har sammanställt och gjort analyser.

Arbetet genomfördes under tiden augusti till oktober 2011.

1 Planeringsförutsättningar

1.1 Omfattning

Lokalförsörjningsplanen omfattar samtliga verksamhetslokaler som ägs eller hyrs av Sollefteå kommun. I Lokalförsörjningsplanen används ordet lokaler som sammanfattande begrepp för ägda och inhyrda lokaler samt bostäder.

1.2 Mål och direktiv för kommunens lokalförsörjning och lokalanvändning

Utdrag ur Styrdokument för kommunens lokalförsörjning:

”Kommunens behov av lokaler ska tillgodoses dels genom eget ägande och dels genom inhyrning. Vid nytt eller ändrat lokalbehov ska alltid prövning ske av vad som är mest kostnadseffektivt med beaktande av den tid lokalbehovet gäller. Målet är att åstadkomma flexibilitet och handlingsfrihet vid förändrade behov i verksamheter.

Kommunen ska endast äga fastigheter som används för den egna verksamheten. Undantag kan göras för bevarande av fastigheter med kulturhistoriskt värde.”

1.3 Arbetsmodell och planeringsorganisation

Enligt nuvarande direktiv för kommunens lokalförsörjningsplanering ska samordningen och planeringen av lokaler ske enligt av kommunstyrelsen fastställd lokalförsörjningsplan. För samordningen av operativa frågor svarar fastighetssamordnaren.

Kommunstyrelsens roll

- Ha ett samlat grepp om kommunens framtida behov av lokaler.
- Ta initiativ till samordning och effektivisering av lokalanvändning.
 - Ta initiativ till utredningar och projekt med syfte att förbättra och effektivisera nyttjandet av lokalerna.
- Utifrån beslutsunderlag besluta om förändringar

Fastighetssamordnarens roll

Samordnaren ska utifrån kommunledningens långsiktiga planering förutse framtida förändringar. I arbetsuppgifterna ingår att:

- Svara för ”lokalbanken”.
- Svara för Lokalförsörjningsplanen och genomföra erforderliga utredningar och analyser.
- Föreslå samordning och effektivisering av lokalanvändning.
- Följa upp nyttjandet, kvaliteten och kostnaderna för lokalerna.
- Leda förstudier och lokalprojekt.
- Utarbeta beslutsunderlag till kommunstyrelsen.
- Utveckla rutiner för samordning och samplanering av lokaler i samverkan mellan kommunledning och verksamheter.
- Vara rådgivare i lokalfrågor.

2 Omvärld och långsiktig utveckling

2.1 Vision och mål

Kommunen vill kunna erbjuda goda och attraktiva boendemiljöer. Infrastrukturen ska förstärkas och kollektivtrafiken ska bli mera tillgänglig för kommuninvånarna, enligt Årsredovisningen 2010.

De övergripande verksamhetsmålen är:

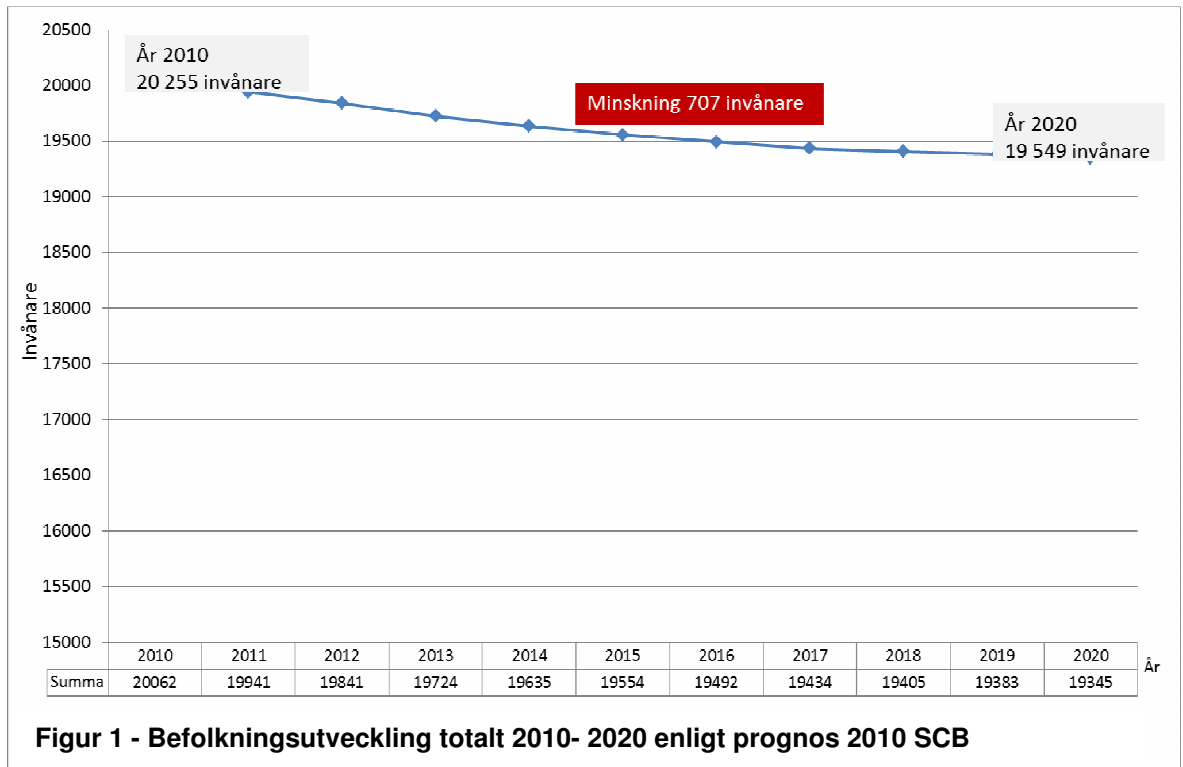
- Attraktiv kommun att bo, leva och verka i
 - Medborgarna ska vara nöjda med den kommunala servicen.
 - Medborgarna ska känna sig delaktiga och mötas av lyhörd och serviceinriktad personal.
 - Varje medborgare ska om möjligt ha frihet att välja mellan olika alternativ utifrån.
- Attraktiv arbetsgivare
 - Medarbetarna ska trivas och vara nöjda med kommunen som arbetsgivare.
 - Kommunens arbetsplatser ska präglas av ett öppet och utvecklande arbetsklimat med delaktighet och ansvar.
 - Frisknärvaron ska öka och sjukfrånvaron minska.
- Ökad attraktionskraft för boende och företagande
 - I samverkan med näringsliv och andra samhällsaktörer ska kommunen bidra till att förbättra utvecklingsklimatet för näringsliv och övrig samhällsutveckling.
 - Utveckling och förnyelse ska vara ett naturligt inslag i det dagliga arbetet.
 - Genom sina olika verksamheter ska kommunen bidra till att skapa goda förutsättningar för hela kommunens utveckling.
 - Kommunen ska redovisa ett positivt flyttnetto.
 - Varje nämnd och styrelse ska jämföra sin verksamhet mot andra jämförbara kommuner. Målet ska vara att kommunen tillhör den bättre halvan av dessa.
 - Kommunen ska verka för att antalet sysselsatta ökar, särskild med inriktning på ungdomar.
 - Kommunen ska medverka i och aktivt bidra till den omställning som är
- Budget i balans
 - En behovsstyrd resursfördelningsmodell ska ligga till grund för verksamheternas ramar.
 - Kommunen ska ge bästa möjliga service till lägsta möjliga kostnad.
 - Kommunens lokalytor ska minska och anpassas till faktiskt behov.

2.2 Befolkningsutveckling

Sollefteå kommuns befolkning uppgick 2010 till 20 255 invånare på nästan 5 500 km². Av dessa bor knappt hälften i tätorten Sollefteå. Därutöver finns flera tätorter där Långsele, Näsåker, Ramsele och Junsele tillhör de största.

Diagrammen nedan visar en framskrivning av befolkningsutvecklingen i samtliga åldrar under åren 2010-2020.

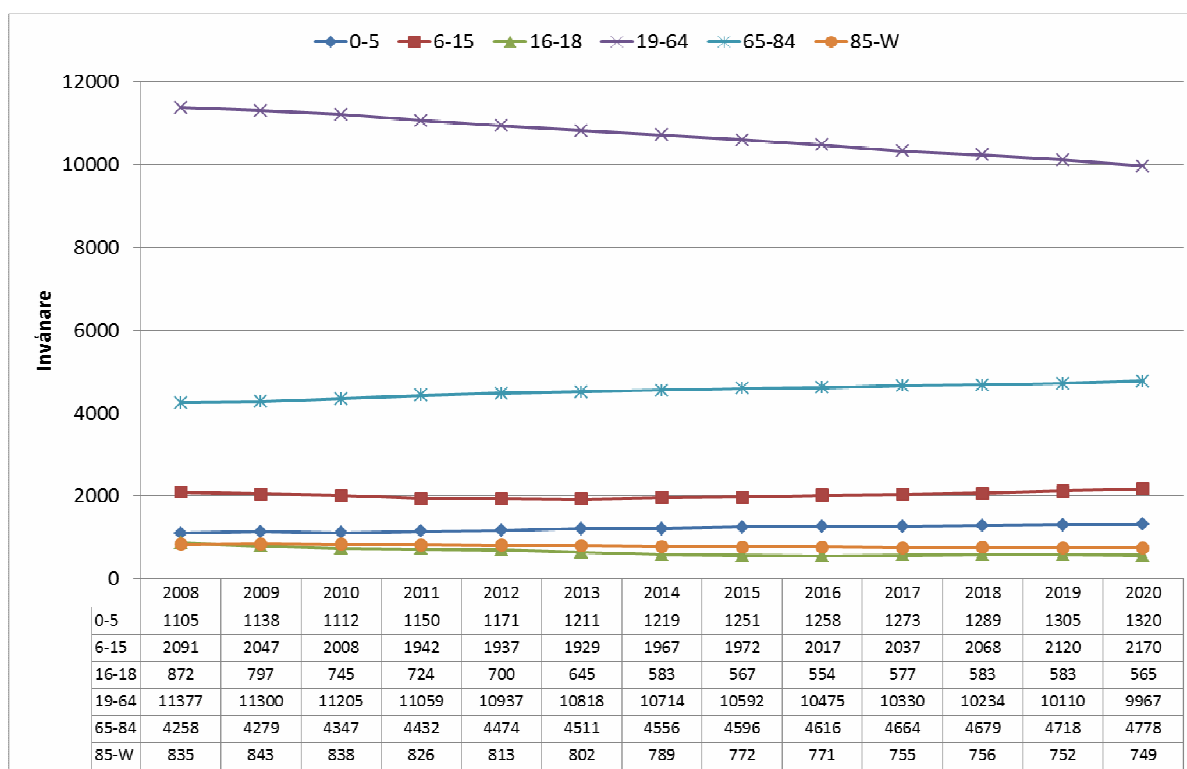
Befolkningen har under 2010 haft en större minskning än på flera år. Barnafödandet var däremot fler 2010 än föregående år. Antalet äldre över 65 år ökar. Däremot förväntas befolkningen totalt att minska med 707 invånare fram till år 2020.

Den största minskningen är i åldersgruppen 19-64 år med 1 410 personer fram till 2020. En annan åldersgrupp som minskar kraftigt är 16-18 år med 307 personer.

Den grupp som ökar mest är i åldersgruppen 65-W med 434 personer fram till 2020.

Prognosen för 0-5 åringar är osäker och påverkar till viss del åldersgruppen 6-15 år.

Figur 2 - Befolkningsutveckling mellan åren 2010 och 2020 per ålderskategori enl. prognos 2010 SCB

2.3 Näringsliv och arbetsmarknad

Negativ befolkningsutveckling med utflyttning och kvarvarande äldre befolkning ger Sollefteå kommun färre tillskott av arbetstillfällen. I slutet av året har dock en tydlig återhämtning efter lågkonjunkturen börjat märkas inom näringslivet. Fler företag har en klart ökad efterfrågan och i flera fall har återrekrytering av personal skett efter tidigare uppsägningar.

Den utdragna miljöprövningsprocessen för Stadskraft SCA Vind AB pågår fortfarande och under hösten 2012 kommer driften att tillsättas.

Genom förvärvet av hotell Hallstaberget gör kommunen en satsning för att utveckla besöks- och turistnäringen. Hotellet beräknas att vara färdigt under april 2012.

2.4 Planerat bostadsbyggande

Sollefteå har överskott på bostäder både i form av hyreslägenheter samt småhus. Överskottet är i huvudsak på bostäder utanför centralorten. Det finns inga planer på större förändringar i kommunen när det gäller bostadsbyggande. Se även Bostadsmarknadsenkäten 2011-2012, BME.

3 Lokaler och lokalbehov 2010-2020

I avsnittet redovisas en sammanfattning av kommunens lokaler och lokalkostnader 2010, samt en sammanställning av kommunens lokalbehov och planerade förändringar i lokalbeståndet fram till 2020 om inget annat anges.

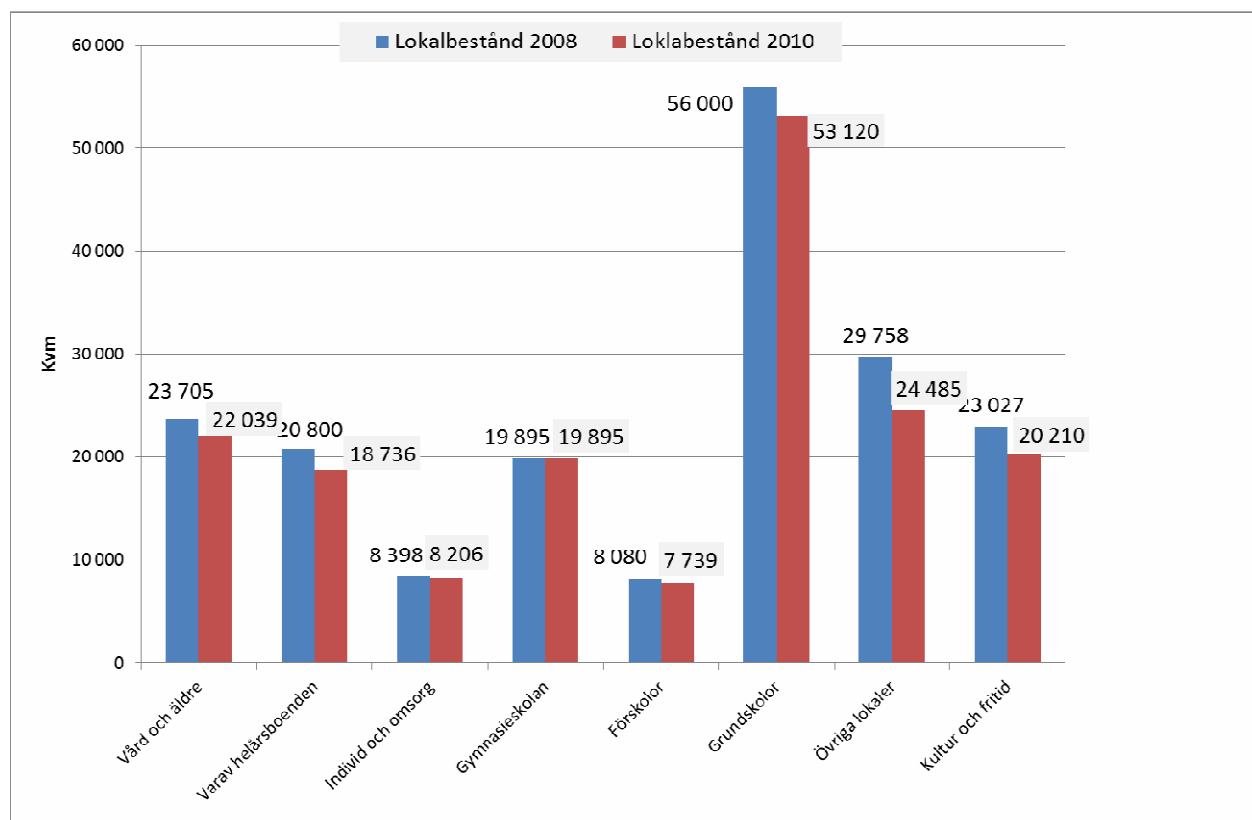
3.1 Lokaler och lokalkostnader

Lokalbestånd

År 2010 omfattade det samlade lokalbeståndet ca 155 700 kvm BRA. Jämfört med år 2008 var lokalbeståndet ca 168 900 kvm BRA. Detta motsvarar en minskning på ca 13 200 kvm BRA.

Kommunens lokaler förvaltas av Solatum Hus&Hem AB som kallhyr lokalerna av kommunen och hyr ut dem till kommunen inklusive tillsyn, skötsel, underhåll, uppvärmning, administration, försäkringar och lokalvård.

Av det totala lokalbeståndet är 53 120 kvm grundskolor, 7 739 kvm förskolor, ca 19 895 kvm gymnasieskolans lokaler. Lokaler och boenden för vård och äldre omfattar 22 039 kvm och för individ och omsorg 8 206 kvm. Kultur, utbildning och fritid uppgår till 20 210 kvm. Övriga lokaler uppgår till 24 485 kvm.

Figur 3 - Lokalbestånd 2010, kvm bruksarea (BRA)

Tabell 2 - Lokaler, lokalbehov och lokalkostnader 2010

Typ av lokaler	Lokal- bestånd 2008	Lokal- bestånd 2010	Riktvärde	Lokalbehov 2008	Lokalbehov 2010	Underskott/ överskott 2008	Underskott/ överskott 2010
	kvm	kvm	kvm	kvm	kvm	kvm	kvm
Vård och äldre	23 705	22 039	*				
<i>Varav helårsboenden</i>	20 800	18 736	60	17 000	21 540	3 800	-2 804
Individ och omsorg	8 398	8 206	*	*	*	*	*
Gymnasieskolan	19 895	19 895	18	12 942	10 836	6 953	6 935
Förskolor	8 080	7 739	10	7 130	7 370	709	119
Grundskolor	56 000	53 120	12	23 964	24 324	32 056	28 796
Övriga lokaler	29 758	24 485	*	*	*	*	*
Kultur och fritid	23 027	20 210	*	*	*	*	*
Summa	168 863	155 694	*	61 036	64 070	43 518	33 046

Typ av lokaler	Lokalkost- nad 2008	Lokalkost- nad 2010	Besparing vid optimalt nyttjande, 2010
	tkr	tkr	tkr
Vård och äldre	25 840	29 429	
<i>Varav helårsboenden</i>			-2804
Individ och omsorg	8586	8725	*
Gymnasieskolan	14 834	14 625	6659
Förskolor	7899	7 891	121
Grundskolor	42441	46 678	25303
Övriga lokaler	17078	21 339	*
Kultur och fritid	*	12 457	*
Summa	90 838	141 144	29 279

* Uppgift saknas, riktvärdet avser per elev, barn eller vårdplats.

Besparingspotential i kvm bruksarea

Lokalöverskottet är också ett mått på besparingspotentialen i kvm. År 2010 fanns ett beräknat överskott på 33 046 kvm (tabell 1). De största överskotten fanns i grundskolan 28 796 kvm, gymnasieskolan 6 935 kvm. Beräkning av överskotten har gjorts med hjälp av angivna riktvärden för olika lokalkategorier.

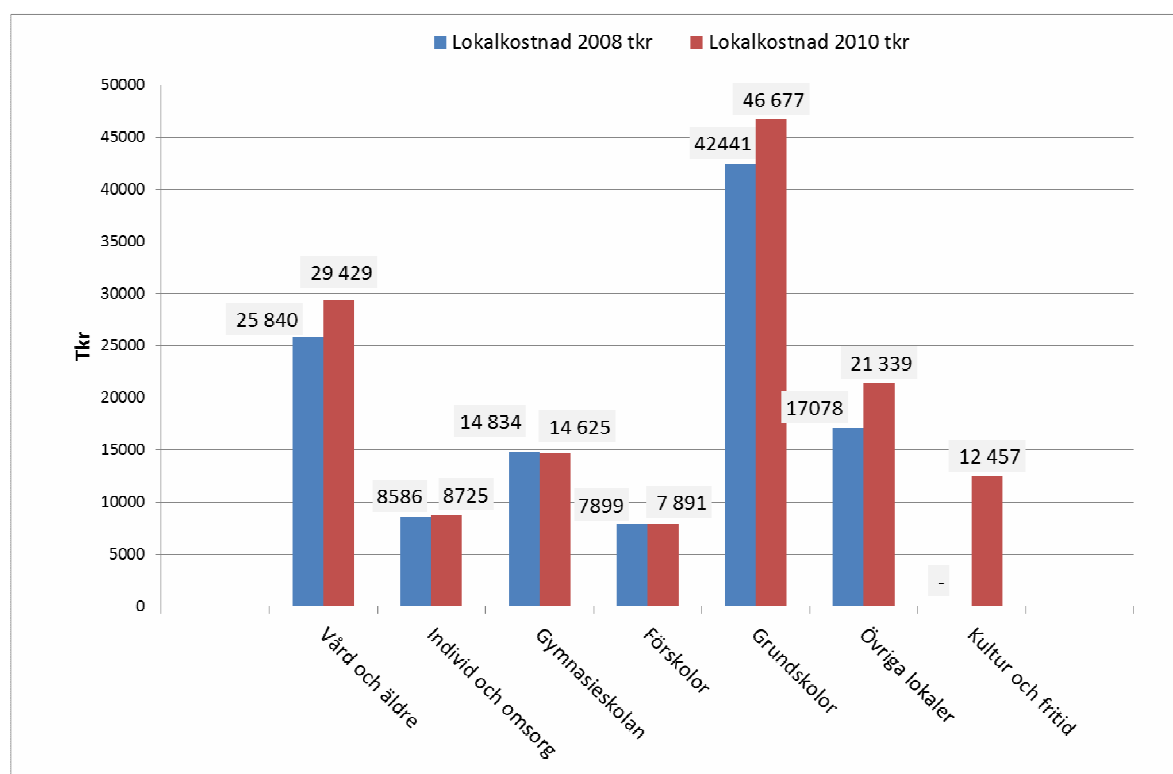
Besparingspotential i kronor lokalkostnader

Årskostnaden 2010 för lokalbeståndet uppgick till ca 141 mnkr. I årskostnaden ingår räntor och avskrivningar, tillsyn, skötsel, underhåll, reparationer, vatten och avlopp, uppvärmning, fastighetsadministration, försäkringar och lokalvård.

Av den totala årskostnaden avser 46,7 mnkr grundskolor, 7,9 mnkr förskolor, 29,4 mnkr lokaler och bostäder för vård och äldre, 14,6 mnkr lokaler för gymnasieskolan, 8,7 mnkr lokaler för individ och omsorg, 12,5 mnkr lokaler för kultur, utbildning och fritid och 21,3 mnkr övriga lokaler.

De lokalkostnader som har ökat mellan 2008 till 2010 är grundskolan, vård och äldre samt övriga lokaler. Övriga lokalkategorier har i stort sett oförändrade kostnader.

Besparingspotentialen är 29 mnkr. Hänsyn är tagen till att vård och äldre har ett underskott på lokaler som motsvarar ca 2,8 mnkr (1 000 kronor per kvm).

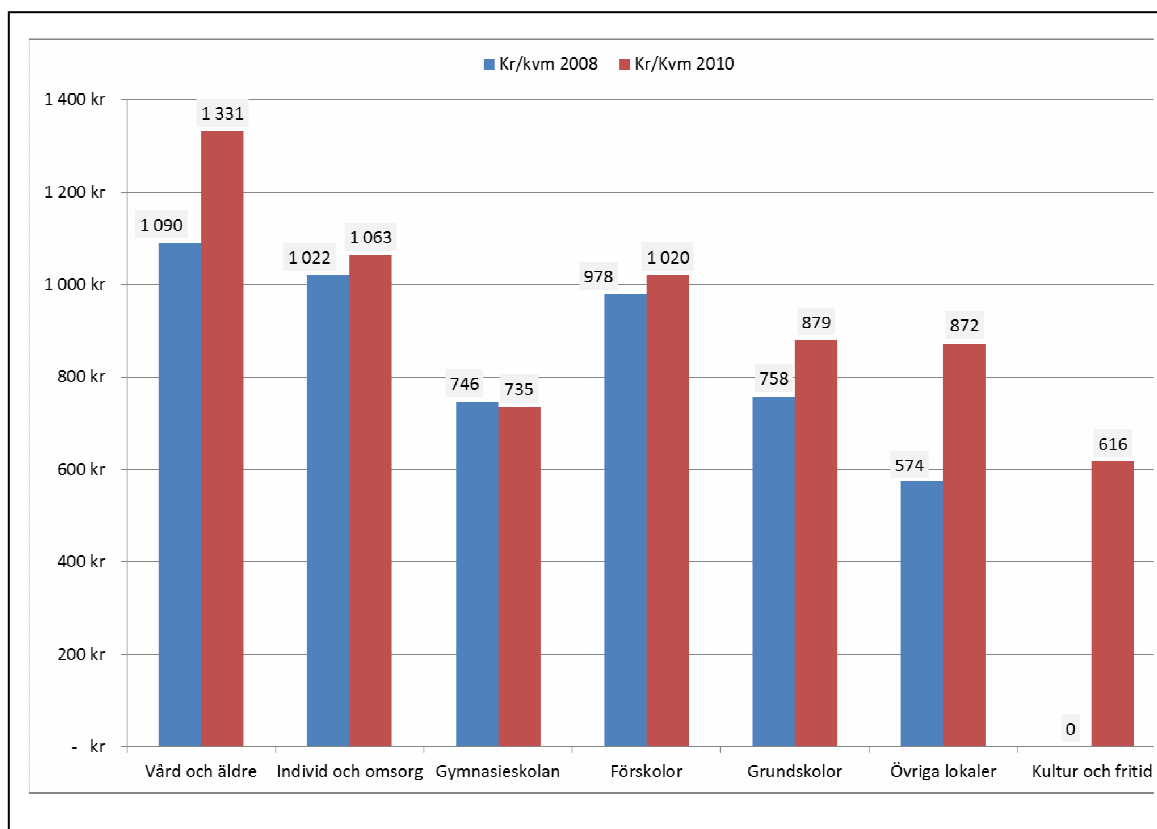

Figur 4 - Lokalkostnader per lokalkategori 2010

Lokalkostnader per kvadratmeter

Fastighetskostnaden per kvm uppgick 2010 till i genomsnitt ca 931 kr per kvm BRA.

Vård och äldre hade högst genomsnittlig kostnad per kvadratmeter (1 331 kr/kvm).

Figur 5 - Lokalkostnader per kvm BRA för olika lokalkategorier.

För att analysera kostnadseffektiviteten i fastigheterna bör lokalkostnaderna även analyseras per aktivitet/kostnadsslag. Någon sådan analys har inte gjorts i Lokalförsörjningsplanen.

3.2 Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov

Analyser av verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov visar att grundskolans överskott på 28 796 kvm kommer att bestå till och med läsåret 2016/17, d.v.s. så långt som vi har uppgifter om elevutvecklingen och kan beräkna lokalbehovet (tabell 2). De planerade lokalförändringarna innebär endast en marginell minskning av lokalbeståndet. Kommunen bör därför planera för en fortsatt avveckling av skollokaler. En analys bör göras av lokalbehovet för åldersgrupperna 6-12 år och 13-15 år.

När det gäller förskolor är prognosen mycket osäker och bör säkerställas innan några slutsatser kan dras. Baserat på nuvarande befolkningsprognos finns ett beräknat underskott på 1 369 kvm fram till 2018.

När det gäller gymnasieskolan visar analyserna en ökning av överskottet på lokaler med över 68 procent mellan 2010 och 2015. Orsaken är bland annat en minskning av antalet elever från 720 till 516 under samma period.

Vård och äldre kommer att få underskott på 74 boendeplatser vilket motsvarar ca 2 804 kvm.

Individ och omsorg, kultur, utbildning och fritid samt övriga lokaler saknas underlag för att bedöma de framtida lokalbehoven. Dessa bör beräknas och inarbetas i kommunens Lokalförsörjningsplan.

Tabell 1 - Lokalbehov baserat på prognoser 2008-2020 samt över och underskott på lokaler

År	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2020
Grundskolor 6-15 år							
Antal elever	2 023	2 027	1 954	1 946	1 915		
Lokaler kvm BRA exkl. friskolor	55 957	53 120	51 488	51 488	51 488		
Kvm/elev	27,5	26,2	26,6	26,4	26,8		
Lokalbehov kvm	24 276	24 324	23 448	23 352	22 980		
Över-/underskott kvm	31 681	28 796	28 000	28 136	28 508		
Förskolor 1-5 år							
Antal barn i kommunens fsk	678	762	781	801	812	830	-
Lokaler kvm BRA i kommunens fsk	8 081	7 739	6 931	6 931	6 931	6 931	
Kvm/barn	11,9	10,2	8,9	8,7	8,5	8,4	
Lokalbehov kvm	6 780	7 620	7 810	8 010	8 120	8 300	
Över-/underskott kvm	1 301	119	-879	-1079	-1189	-1369	
Gymnasieskolan 16-18 år							
Antal elever	719	720	637	531			
Lokaler kvm BRA	19 895	19 895	19 895	19 895			
Kvm/elev	28	27,6	31,2	37,5			
Lokalbehov kvm	12 942	12960	11466	9558			
Över-/underskott kvm	6 953	6935	8429	10337			
Vård och äldre							
Prognos befolkning 65-W	5 093	5 185	5287	5 345	5 387	5 435	5 527
Prognos befolkning 65-W	835	838	813	789	771	756	749

Prognos över behov och tillgång på boendeplatser. befolkning 65-w							
Nedre S		3605	3732	3855	3955	4044	
Västra S		1590	1555	1490	1432	1391	
Tillgång boendeplatser							
Nedre S		251	237	210			
Västra S		107	101	85			
Summa		358	338	295			
Behov boendeplatser							
Nedre S		249	257	266	273	279	
Västra S		110	107	103	99	96	
Summa		359	364	369	372	375	
Differens tillgång, efterfrågan boendeplatser							
Nedre S		+ 2	- 20	-56			
Västra S		- 3	- 6	-18			
Summa		- 1	-26	-72			

Individ och omsorg	Underlag för prognoser saknas
Övriga lokaler	Underlag för prognoser saknas

3.3 Planerade förändringar i lokalbeståndet

Pågående och planerade lokalprojekt

Det pågår lokalutredningar både på Gudlav Bilderskolan (GB-skolan) och Nipanområdet. GB-skolans utredning kommer att vara klar januari 2012 beroende på vilket alternativ kommunen väljer.

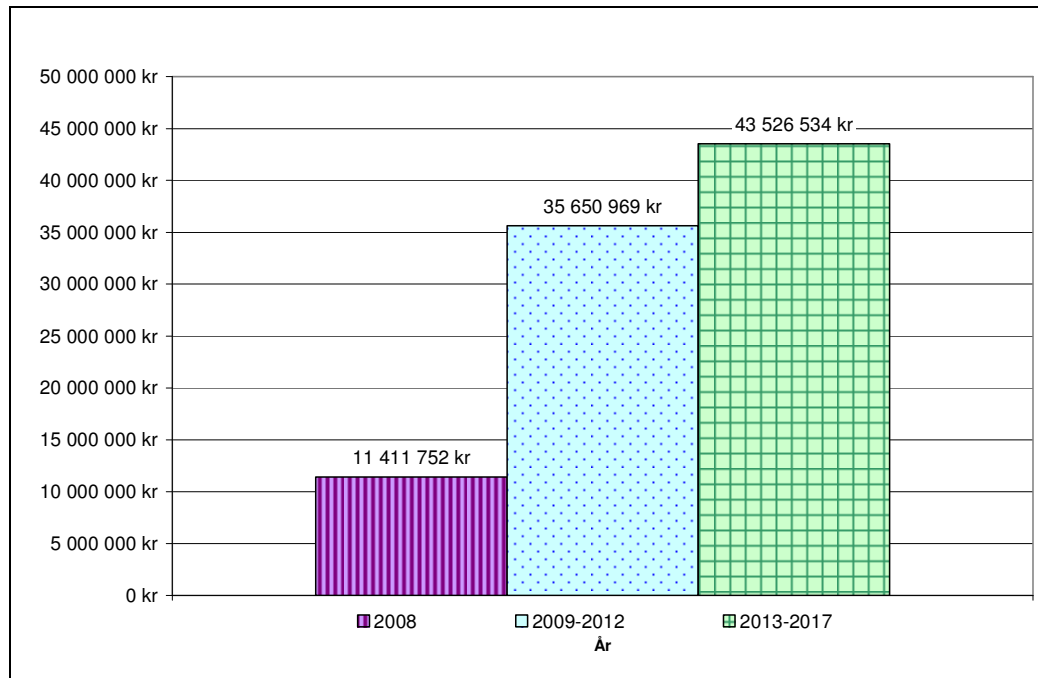
Investeringar

Den totala investeringsutgiften under 2010 var ca 102 Mnr. Friskvårdsanläggningen var den största utgiften på ca 80 Mnr under 2010. Långsele skolas totala investeringsutgift kommer att bli 58 Mnr.

Projekt	2010	2011	2012	2013	2014
Friskvårdsanläggningen	77 000	65 000	8 000		
Långsele skola		37 000	21 000		
Vallaskolan	17 900	7 700			
Övriga investeringar	7 500	7 500	7 500	7 500	7 500
Graningebyn (Solatum)		2 000	9 000		
Ombyggnad av Hallsta hotell		2 000	48 000		
	102 400	121 200	93 500	7 500	7 500

Underhålls- och reinvesteringsbehov

Underhålls- och reinvesteringsbehovet beräknas uppgå till ca 90,6 mnkr åren 2009-2017. Den största reinvesteringen avser ombyggnad av kök, fönsterbyten, m.m. på Gudlav Bilderskolan för ca 8 mnkr under 2013-2017.

Figur 1 Underhållsplanering 2008-2020

3.4 Förslag till åtgärder alla verksamheter

1. Fortsätt att arbeta med samhällsbyggnadskontorets planer och kommunens vision och mål för planering av verksamheternas framtida lokalbehov.
2. Fortsätt att arbeta med analyser av lokalkostnader och lokalnyttjandet samt jämföra med nyckeltal.
3. Utveckla nyckeltal för kultur, utbildning och fritidsverksamhet för att kunna göra jämförelser av lokalnyttjandet och lokalkostnader.
4. Prognosen över antalet 1-5-åringar är osäker och bör säkerställas för att kunna användas som planeringsunderlag. Efter översyn och revidering bör en förnyad bedömning göras av den framtida efterfrågan på förskoleplatser.
5. Förskolor som har ett vikande underlag bör på sikt avvecklas och ersättas med t ex familjedaghem eller fortsätta att integreras i skolorna.
6. Kommunen bör ta ställning till hur små skolenheter som är möjliga exempelvis minst 60 elever per skola för att kunna bedriva en skola.
7. Lokalöversyn på förskolor där städning görs i egen regi bör ses över.
8. När det gäller gymnasieskolan finns ett stort överskott och vikande elevunderlag. Det bör undersökas om annan verksamhet som grundskoleverksamhet kan nyttja lokalerna eller avveckla delar av GB-skolan. Det pågår en lokalutredning som ska färdigställas 2012.

9. Säkerställa platsbehovet i vård- och omsorgsboende, trygghetsbostäder och andra bostäder för äldre. För närvarande finns det en osäkerhet i antalet platser. Upprätta prognoser över behovet av hemtjänstlokaler och lokaler för daglig verksamhet, som underlag för kommunens Lokalförsörjningsplan.
10. Analysera effektiviteten i fastighetsförvaltningen med särskild inriktning på el och värmekostnader, lokalvård och fastighetsskötsel.
11. Revision av Solatum Hus&Hem AB:s driftskostnader och hyressättningar.
12. Förslag till åtgärder som verksamheterna och fastighetssamordnaren tagit fram. Resultatet redovisas i åtgärdsförslagen nedan.
- 13.

Åtgärder

Omgående utannonsering av följande fastigheter

- Furan 1 F.d. Älvens lokaler på Djupövägen
- Långsele 2:5 Fyrklövern's förskola.

Rivning av följande fastighet

- Lillänget 1 Sollefteå badhus

Utredningsuppdrag under 2012 med kostnadskalkyl

- Utredning av framtida gymnasieskola inkl. transportprogrammets lokaler, samt Skedoms Naturbruksskola.
- Tillskapande av elevhemsboende.
- Lokalutredning över kommunens externförhyrning på Nipanområdet.
- Utredning av lokaler för kommunens konst- och museiverksamhet.
- Tillskapande av tre stugor för sociala boenden i Sollefteå tätort.
- Tillbyggnad av omklädningslokaler vid Långsele gymnastiksal.
- Avveckling av Vallaskolans röda paviljong.
- Översyn av gymnastiksalarna i Ramsele.
- Översyn av offentliga lokaler i Näsåker.
- Försäljning av Edsele skola inkl. gymnastiksal.
- Förtätning av verksamheten vid Resele och Kalknäs skolor.
- Utredning av trygghetsboende i Sollefteå tätort.
- Utredning avseende framtiden för Edsele- och Helgumsgården.
- Utredning avseende kultur-, utbildnings- och fritidsnämndens anläggningar.

4-10 Lokalförsörjningsplan per verksamhet

- Förskolor
- Grundskolor
- Gymnasieskolan
- Vård och äldre
- Individ och omsorg
- Kultur- och fritid
- Övriga lokaler

4. Förskolor 1-5 år

Lokalförsörjningsplanen omfattar verksamheter och lokaler för kommunens förskoleverksamhet för åldersgruppen 1-5 år.

4.1 Lokaler och lokalkostnader 2010

År 2010 fanns det totalt 18 förskolor i kommunen, varav fyra i enskild regi. Av kommunens 14 förskolor var 9 integrerade i skolbyggnader, medan fem förskolor var friliggande förskolor. Den höga andelen integrerade förskolor har bidragit positivt till effektivare lokalanvändning. Lokalbeståndet omfattade totalt ca 7 739 kvm BRA för de kommunala förskolorna.

Figur 2 Kommunala förskolor i Sollefteå kommun 2010.

Antal inskrivna förskolebarn 2010

En bedömning av det genomsnittliga antalet barn inskrivna i kommunens förskola är 913, år 2010. I kommunen förskolor fanns det i genomsnitt 737 inskrivna barn och 97 inskrivna i familjedaghem samt 79 inskrivna barn i enskilda förskolor. Antalet inskrivna barn i de kommunala förskolorna varierar mellan 627 till 771 under 2010. Variationen under året gör att det är svårt att uppskatta något direkt över- eller underskott. En bedömning är att det är balans mellan tillgång och efterfrågan på förskoleplatser i kommunens förskolor 2010.

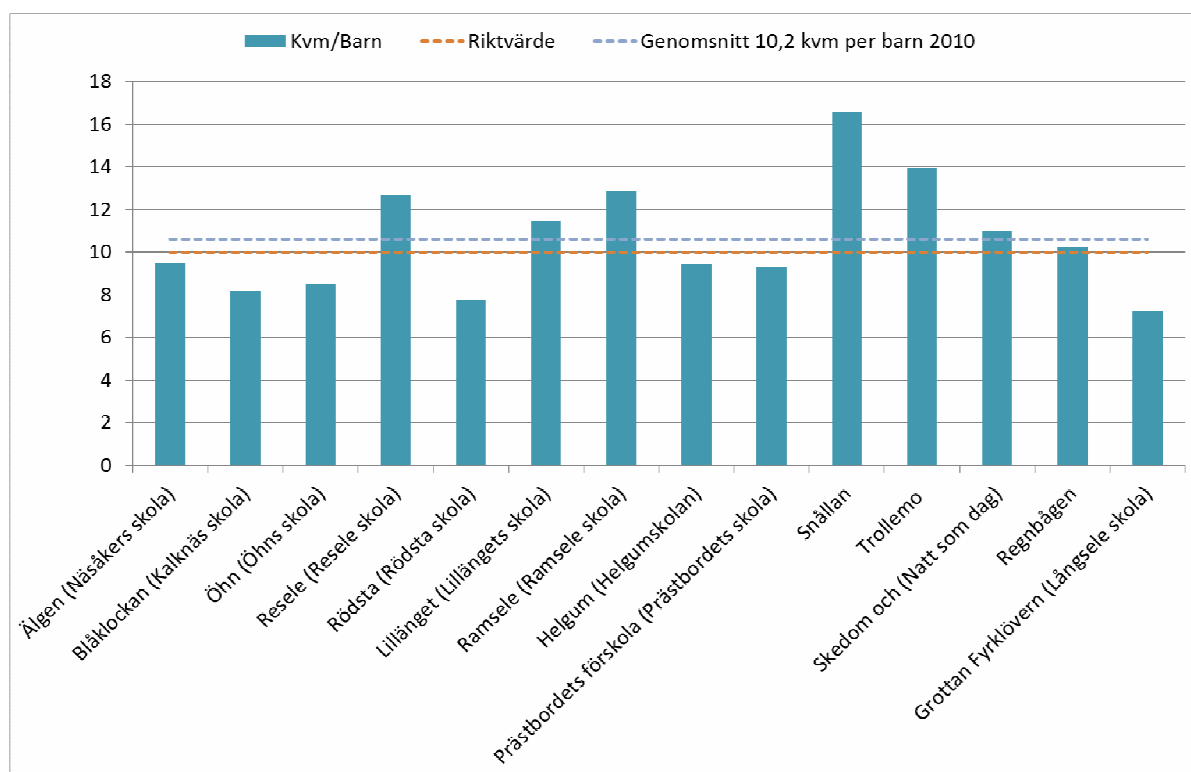
Kvadratmeter per barn

Analysen avser kommunala förskolor och enskilda förskolor där de ingår i den kommunala förskolans byggnad. Familjedaghem ingår inte.

Förskolans lokalnyttjande uppgick 2010 till i genomsnitt ca 10,2 kvm per barn, vilket är en normal nivå. Det är en minskning från 2008 då den genomsnittliga lokalanvändningen var 11,2 kvm per barn. Förskola som fortfarande har en hög area per barn år 2010 är Snällan. Areal per barn i friliggande förskolor varierade mellan 7 och 17 kvm per barn. Högst area hade Snällan. Orsaken till den höga arean bör undersökas.

Areal per barn i förskolor som är integrerade med skollokaler varierade mellan 8 och 13 kvm per barn. Den redovisade arean kan vara något osäker beroende på hur arean fördelats mellan skolan och förskolan.

Areal per barn i förskolor i kommunal verksamhet som delar lokaler i enskild verksamhet kan det vara något osäker på med hur arean har fördelats mellan kommunens och den enskilda förskolan. Exempelvis gäller detta Skedom som delar lokaler med Natt som dag.

Figur 3 Genomsnittlig lokalanvändning, kvm bruksarea (BRA) per barn och förskola 2010

Besparingspotential i kvm bruksarea

Ett riktvärde för en effektiv lokalanvändning är 10 kvm bruksarea (BRA) per barn, räknat som ett genomsnitt för hela kommunen.

Kommunens förskolor disponerade år 2010 ca 7 739 kvm. Detta är minskning jämfört med år 2008 då kommunen disponerade 8 080 kvm. Lokalbehovet för 762 barn uppgick till 7 620 kvm baserat på riktvärdet 10 kvm per barn. Det ger en besparingspotential på 119 kvm. Besparingspotentialen har beräknats för kommunens förskoleverksamhet och enskilda förskolor där de ingår i den kommunala förskolans byggnad.

Besparingspotential i kronor lokalkostnader

Årskostnaden för kommunens lokaler för förskolor var 7,8 Mnkr och uppgick till 7 739 kvm BRA år 2010. I årskostnaden ingår räntor och avskrivningar, tillsyn, skötsel, underhåll, reparationer, vatten och avlopp, uppvärmning, fastighetsadministration, försäkringar och lokalvård.

Årskostnaden per kvm varierade mellan 597 kr (Älgen) och ca 1 738 kr (Helgum).

Årskostnaden per barn i förskolor som är integrerade med skollokaler varierade år 2010 mellan 5 652 kr (Älgen) och 16 400 kr (Helgum). Det låga värdet för Älgen samt det höga för Helgum bör undersökas närmare.

Årskostnaden per barn i friliggande förskolor varierade mellan 12 531 kr (Regnbågen) och 18 006 kr (Trollemo). Den höga kostnaden för Trollemo bör undersökas närmare. Framförallt är det den höga kostnaden för el och värme samt fastighetsskötsel för Trollemo. Förutom Lillänget förskola (62kr/kvm) har samtliga förskolor höga (120kr/kvm) eller mycket höga (197 kr/kvm) kostnader för fastighetsskötsel. Orsaken bör undersökas.

I jämförelse med år 2008 har lokalkostnaden exklusive lokalvård per barn minskat från 9 462 kr till 9 108 kr per barn.

En viss besparingspotential finns fram till år 2018 baserat på att fler förskolor integreras i skolorna. Beräknat på nuvarande lokaler och nyttjande finns däremot ett beräknat underskott på 1 369 kvm baserat på SCB:s befolkningsprognos 2010.

Tabell 2 Förskolor, lokaler och kostnader 2010

Kommunala förskolor år 2010							
Objektnamn	Antal barn	Extern/ Intern	Area	Lokalkostnad	Kr/kvm	Kr/Barn	Kvm/ Barn
Älgen (Näsåkers skola)	15	Intern	142	84 773 kr	597 kr	5 652 kr	9
Blåklockan (Kalknäs skola)	29	Intern	237	280 954 kr	1 185 kr	9 688 kr	8
Öhn (Öhns skola)	47	Intern	400	364 884 kr	912 kr	7 763 kr	9
Resele (Resele skola)	19	Intern	241	282 498 kr	1 172 kr	14 868 kr	13
Rödsta (Rödsta skola)	76	Intern	590	743 420 kr	1 260 kr	9 782 kr	8
Lillänget (Lillängets skola)	122	Intern	1400	1 277 871 kr	913 kr	10 474 kr	11
Ramsele (Ramsele skola)	42	Intern	541	559 504 kr	1 034 kr	13 322 kr	13
Helgum (Helgumskolan)	32	Intern	302	429 951 kr	1 424 kr	13 436 kr	9
Prästbordets förskola (Prästbordets skola)	70	Intern	650	679 921 kr	1 046 kr	9 713 kr	9
Snållan	34	Intern	563	597 955 kr	1 062 kr	17 587 kr	17
Trollemo	26	Intern	363	468 145 kr	1 290 kr	18 006 kr	14
Skedom och (Natt som dag)	101	Intern	1125	991 281 kr	881 kr	9 815 kr	11
Regnbågen	37	Intern	377	463 653 kr	1 230 kr	12 531 kr	10
Grottan Fyrklövern (Långsele skola)	112	Intern	808	573 873 kr	710 kr	5 124 kr	7
Summa kommunala förskolor:	762		7739	7 798 683 kr	1 008 kr	10 234 kr	10,2

4.2 Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov

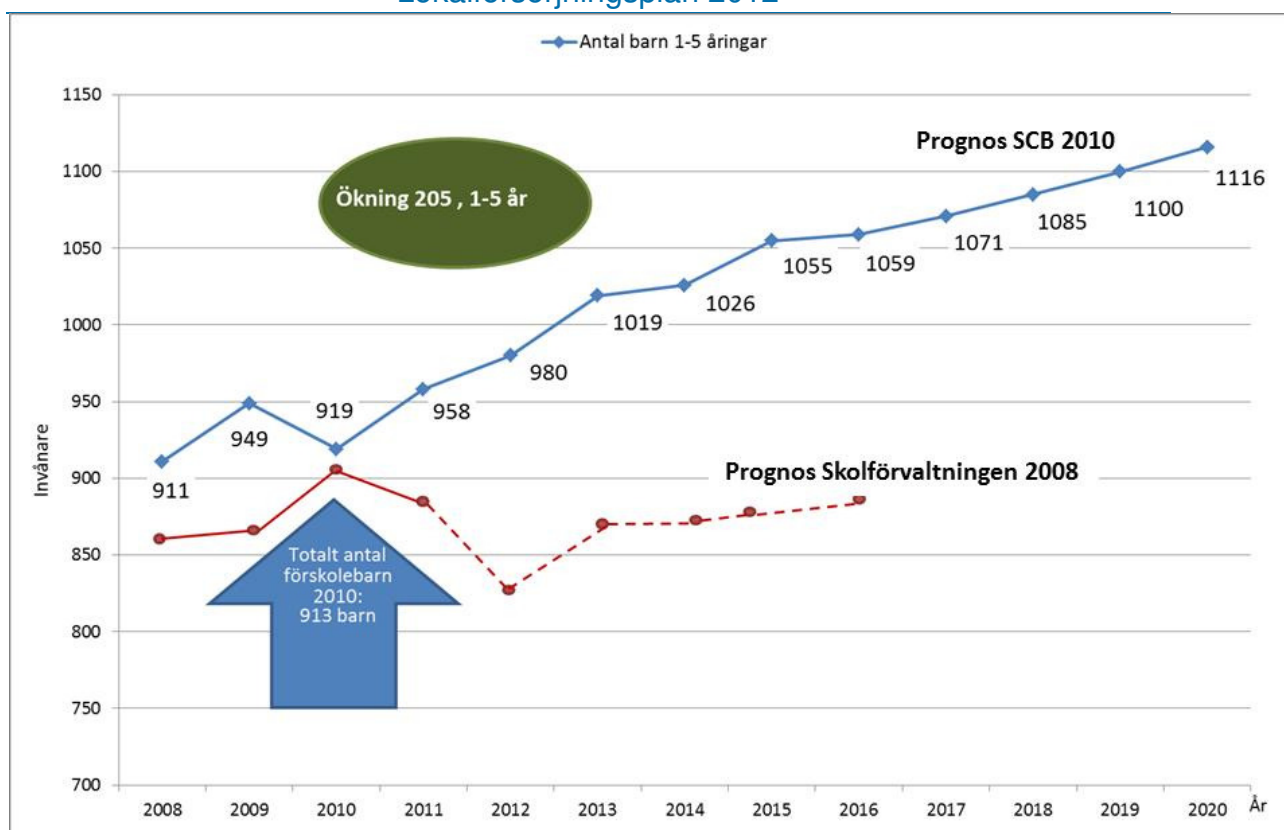
Efterfrågan på förskoleplatser påverkas av många olika faktorer. Antalet barn är naturligtvis den viktigaste men även läget på arbetsmarknaden och politiska beslut som gäller rätten till förskoleplats för barn till föräldralediga och arbetslösa, alternativa lösningar som vårdnadsbidrag och familjedaghem, samt antalet platser i enskilda förskolor, har stor betydelse.

Det fanns en utvecklingsplan för 2008-2010 som visar planerad och genomförda insatser för att stödja utveckling av metoder och arbetssätt inom samtliga verksamheter. Någon ny plan har inte redovisats för utredningen. Förskolorna har slutfört en kommunövergripande utbildning i pedagogisk dokumentation/läroplansarbete. Utvecklingsarbetet fortsätter inom ramen för förskolenätverk. Barnskötare vidareutbildas till förskollärare. De nationella satsningarna Förskolelyft och Lärarlyft nyttjas i hög utsträckning.

Befolkningsutveckling 1-5 år

Den befolkningsprognos för gruppen 1-5 år som redovisats till Lokalförslagsplanen visar en ökning med ca 200 barn åren 2010-2020. Den stora ökningen bör förklaras och säkerställas innan några slutsatser dras.

Lokalförsörjningsplan 2012

Figur 4 Befolkningsprognos 1-5 år, 2008-2020 antal inskrivna barn inklusive familjedaghem och friförskolor fram till 2010 samt prognoser fram till år 2018

Lokalbehov och lokalbestånd 2010-2018

Några prognoser över förväntad efterfrågan på förskoleplatser har inte redovisats till utredningen. Därför har tidigare prognos från 2008 använts för åren 2012-2018 (antal barn i tabellen).

Lokalbehovet bygger på befolkningsprognosen i åldern 1-5 år och lokalbehovet 10 kvm per barn. Baserat på redovisade antaganden så visar prognosen ett underskott på över 1 124 kvm år 2018.

Tabell 3 Antal barn, lokalbestånd och lokalbehov 2008-2018

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Förskolor	1-5 år										
Antal förskolebarn i kommunens förskolor	678	691	762	747	781	801	801	805	812	818	830
Lokaler kvm BRA i kommunens förskolor	8 081	7 839	7 739	7 739	6 931	6 931	6 931	6 931	6 931	6 931	6 931
Kvm/barn	11,9	11,3	10,2	10,4	8,9	8,7	8,7	8,6	8,5	8,5	8,4
Lokalbehov kvm	6 780	6 910	7 620	7 470	7 810	8 010	8 010	8 050	8 120	8 180	8 300
Över-/underskott kvm	1 301	929	119	269	-879	-1079	-1079	-1119	-1189	-1249	-1369

Planerade förändringar i lokalbeståndet

Målsättning är att fortsätta integreringen av förskolor i skolorna. Trollemo är en sådan förskola som planeras att flytta in till Näsåkersskolan.

År 2012 kommer 5-åringarna på Grottans förskola att flytta in till Långsele.

Antal barn på Helgum förskola har minskat. Främst planerar kommunen att barnen från Kulla ska söka sig till Helgum alternativt till Långsele.

Fyrklövern kommer att säljas under hösten 2012. Antal barn kommer att utökas i Långsele. Även Furans f.d. förskola kommer att avvecklas.

På Skedom förskola har kommunen under hösten 2011 hyrt en paviljong som motsvarar en förskoleavdelning.

Lokaler i kommunens förskolor kommer att minskas från 7 739 kvm till 6 931 kvm år 2018, vilket motsvarar 808 kvm.

Åtgärdsförslag	2011	2012	2013	2014	2015
Integrering av Trollemo förskola till Näsåkers skola när så är möjligt					
Försäljning av Fyrklöverns förskola, samt Furans f.d. förskola					

4.3 Slutsatser och förslag till åtgärder

Prognosen över antalet 1-5-åringar är osäker och bör säkerställas innan den används i kommunens Lokalförsörjningsplan.

Förskolor som har ett vikande underlag bör på sikt avvecklas.

Fortsatt integrering av förskolor i skolorna som exempel Trollemo.

Helgum förskola bör kommunen se över när det gäller antal förskolebarn.

Enligt uppgifter från skolan så är det en ojämn fördelning på antal barn per förskola, vilket gör att några förskolor har för mycket eller för lite antal barn. Förslaget är att kommunen bör göra en annan fördelning.

Kostnader för el och värme samt fastighetsskötsel för samtliga förskolor bör säkerhetsställas och ses över.

Lokalvårdskostnaden varierar och vissa förskolor har städning i egen regi där lokalvårdskostnaden inte redovisas. Detta bör också undersökas för att jämförelser ska kunna göras.

5. Grundskolor 6-15 år

Lokalförsörjningsplanen omfattar verksamheter och lokaler för grundskolans verksamhetsområden.

5.1 Lokaler och lokalkostnader

År 2010 fanns det totalt 14 skolor i kommunen, varav en friskola. Det totala lokalbeståndet omfattade 53 120 kvm, vilken är en minskning på ca 3000 kvm BRA sedan 2008.

Figur 5 Kommunala skolor i Sollefteå kommun 2010

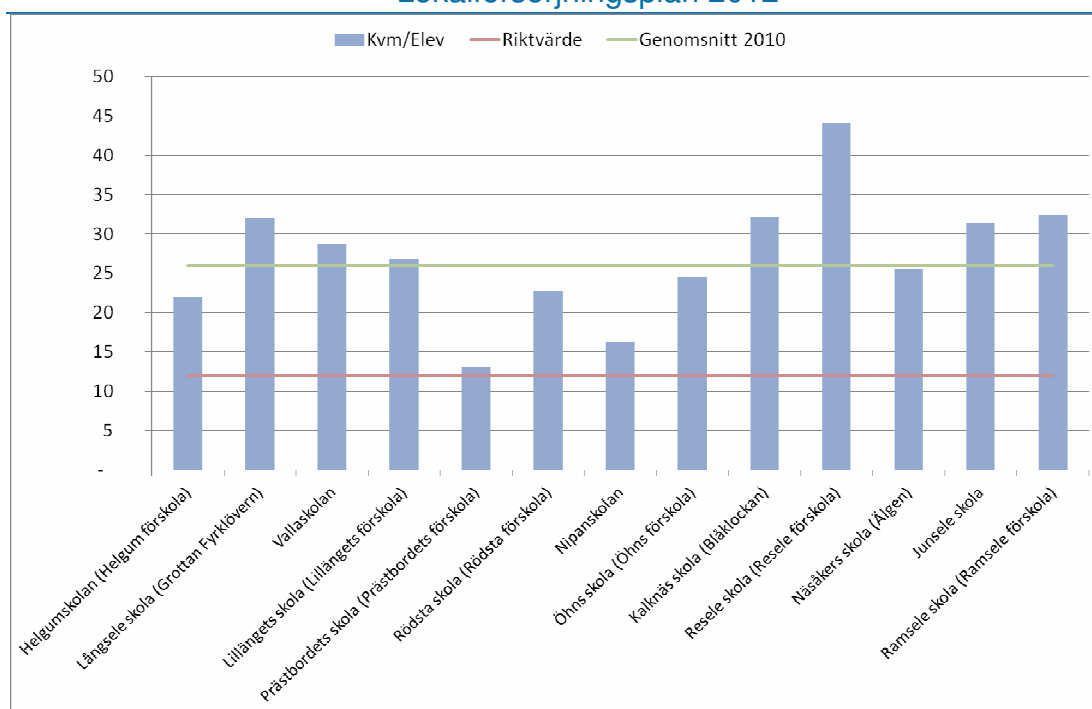
Antal inskrivna elever 2010

Antal inskrivna elever i kommunens grundskola 2010 var 2 027 elever. I kommunen grundskolor fanns det 1 964 elever, 41 elever i särskolan och 22 elever i Edsele friskola.

Kvadratmeter per elev

Grundskolans lokalnyttjande uppgick år 2010 till i genomsnitt 26,5 kvm per elev, vilket är en mycket hög nivå. Vid jämförelse med riktvärdet 12 kvm per elev är skillnaden 14,5 kvm per elev. Arean per elev varierar stort mellan skolorna, från 13 kvm per elev på Prästbordets skola till 44 kvm per elev på Resele skolan. År 2010 hade 8 av 14 kommunala skolor en lokalanvändning över 26 kvm per elev. I 2008 års rapport presenterades liknande värden.

Lokalförsörjningsplan 2012

Figur 6 Kvm per elev och skola år 2010

Besparingspotential i kvm bruksarea

Ett riktvärde för en effektiv lokalanvändning är 12 kvm bruksarea (BRA) per elev, räknat som ett genomsnitt för hela kommunen.

Kommunens skolor disponerade 53 120 kvm år 2010. Detta är minskning jämfört med år 2008 då kommunen disponerade ca 56 000 kvm. Lokalbehovet för 2 027 elever uppgick till 24 324 kvm baserat på riktvärdet 12 kvm per elev. Det ger en besparingspotential på 28 796 kvm. Besparingspotentialen har beräknats för kommunens skollokaler inklusive friskolan Edsele.

Besparingspotential i kronor lokalkostnader

Årskostnaden för beståndet av grundskolelokaler uppgick 2008 till totalt ca 46,7 mnkr, exklusive förskolans andel av skolbyggnaderna. I årskostnaden ingår räntor och avskrivningar, tillsyn, skötsel, underhåll, reparationer, vatten och avlopp, uppvärmning, fastighetsadministration, försäkringar och lokalvård.

Årskostnaden per kvm varierade mellan 530 kr (Långsele skola) och ca 1 481 kr (Nipanskolan). Förutom Nipanskolan hade Kalknäs och Helgumskolan höga kostnader per kvm, 1 335 kr respektive 1 372 kr/kvm.

Årskostnaden per elev varierade mellan 13 752 kr (Prästbordet) och 50 308 kr (Resele skola). Årskostnaden per elev är inklusive lokalvård.

Lokalvårdskostnaderna varierar mycket mellan skolorna i kr per kvm. Som lägst hade Edsele 109 kr per kvm och år och som högst 234 kr per kvm på Nipanskolan. Riktvärdet bör ligga på 120-140 kr per kvm BRA.

Tillsyn och skötsel samt reparationer varierar mellan skolorna. Högst hade Edsele med 256 kr per kvm och lägst hade Vallaskolan med 44 kr per kvm. Detta bör ses över.

Besparingspotentialen för 28 796 kvm motsvarar ca 25 Mnkr för år 2010.

Tabell 4 Skolans uppgifter baserad på år 2010

Skolor:	Antalet Elever 6-15 år:	Extern/Intern	Area kvm	Lokal- behov kvm	Lokalkostnad	Kr/kvm	Kr/Elev	Kvm/Elev
Helgumskolan (Helgum förskola)	90	Extern Sollatum	1984	1080	2 645 681 kr	1 334 kr	29 396 kr	22
Långsele skola (Grottan Fyrklövern)	145	Extern Sollatum	4632	1740	2 455 616 kr	530 kr	16 935 kr	32
Vallaskolan	572	Extern Sollatum	16409	6864	9 335 182 kr	569 kr	16 320 kr	29
Lillängets skola (Lillängets förskola)	160	Extern Sollatum	4280	1920	3 925 033 kr	917 kr	24 531 kr	27
Prästbordets skola (Prästbordets förskola)	82	Extern Sollatum	1073	984	1 127 691 kr	1 051 kr	13 752 kr	13
Rödsta skola (Rödsta förskola)	72	Extern Sollatum	1635	864	2 047 687 kr	1 252 kr	28 440 kr	23
Nipanskolan	341	Extern Sollatum	5539	4092	8 201 408 kr	1 481 kr	24 051 kr	16
Öhns skola (Öhns förskola)	71	Extern Sollatum	1743	852	2 121 867 kr	1 217 kr	29 885 kr	25
Kalknäs skola (Blålockan)	51	Extern Sollatum	1637	612	2 184 782 kr	1 335 kr	42 839 kr	32
Resele skola (Resele förskola)	31	Extern Sollatum	1367	372	1 559 550 kr	1 141 kr	50 308 kr	44
Näsåkers skola (Ålgen)	82	Extern Sollatum	2091	984	1 575 691 kr	754 kr	19 216 kr	26
Junsele skola	157	Extern Sollatum	4938	1884	3 723 749 kr	754 kr	23 718 kr	31
Ramsele skola (Ramsele förskola)	151	Extern Sollatum	4895	1812	5 076 112 kr	1 037 kr	33 617 kr	32
Summa Kommunala skolor:	2005		52223	24060	45 980 051	880	22 933 kr	26
Friskolor:	Antalet Elever 6-15 år:	Extern/Intern	Area	Lokal- behov kvm	Lokalkostnad	Kr/kvm	Kr/Elev	Kvm/Elev
Edsele skola	22	Extern Sollatum	897	264	620 243 kr	691 kr	28 193 kr	41
Summa Friskolor:	22		897	264	620 243 kr	691	28 193 kr	41
Summa skolor	2027		53120	24324	46 600 294 kr	877 kr	22990	26

5.2 Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov

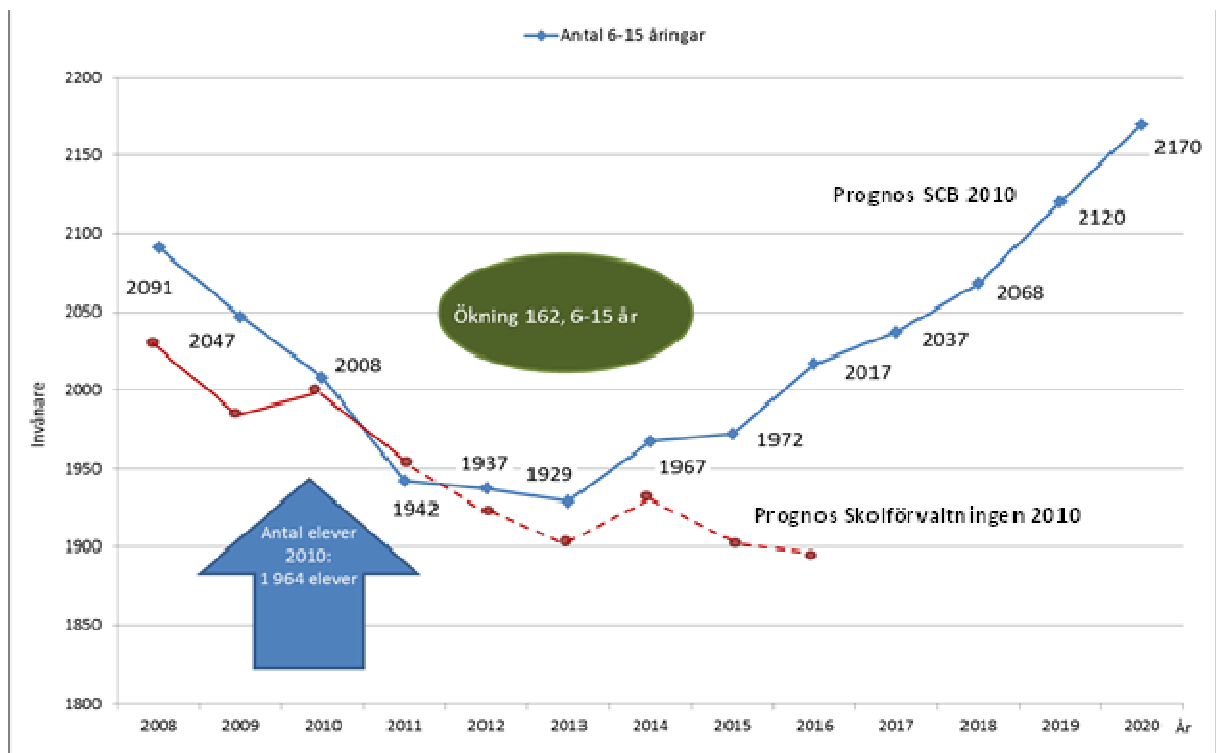
Barn- och skolnämnden har utifrån kommunfullmäktiges övergripande mål formulerat nämndens verksamhetsmål vid 2010-03-17.

Ny skollagstiftning, nya läroplaner i skola och nya kursplaner för skolans samtliga ämnen införs vid halvårsskiftet 2011. Skärpta krav avseende lärarens behörigheter kommer att kräva kompetensinsatser samt utbildningsinsatser för att ha full behörighet enligt de nya kraven. Förändringarna kommer att vara en utmaning och ge konsekvenser. För att möta de nya kraven är ett förslag att avveckla skolor som har mindre än 60 elever.

Befolkningsutveckling 6-15 år

Den befolkningsutveckling som redovisats till Lokalförsörjningsplanen visar ett vikande underlag t o m år 2013 med 79 invånare. Därefter förväntas antalet invånare i åldrarna 6-15 år att öka till 2 170 invånare fram till år 2020.

Under 2011 var elevantalet större än befolkningsprognosen med 5 elever. Enligt elevprognoserna kommer antalet att minska fram till 2013, därefter ökar antal elever med ca 30 elever 2014.

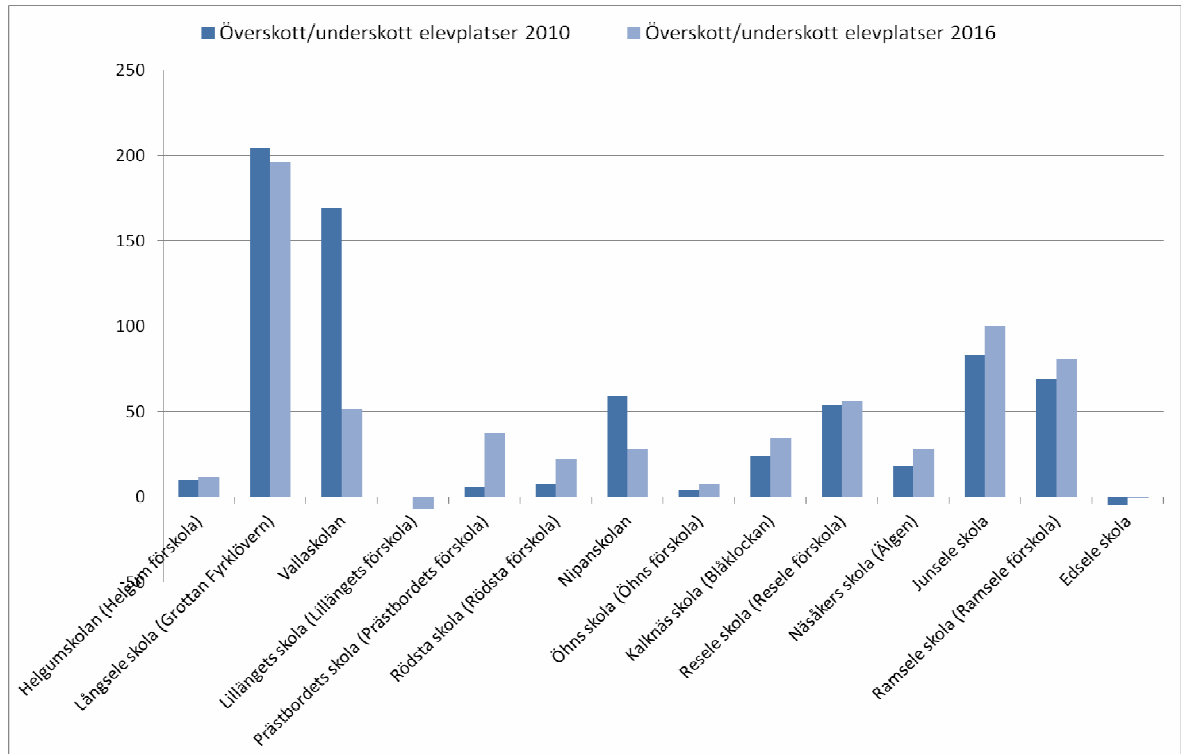

Figur 7 Befolkningsprognos 6-15 år, 2008-2020, antal elever inklusive särskolan fram till 2010 samt prognoser fram till år 2016

Elevutveckling och antal elevplatser

Prognoser över förväntad efterfrågan på elevplatser har redovisats av Barn- och skolförvaltningen. Enligt befolkningsprognosen minskar antalet 6-15 åringar som går i skolan fram till år 2020 med 112 jämfört med 2010. Det finns 2 690 elevplatser och behovet år 2016 är 1 915 elevplatser inklusive Edsele friskola. Detta motsvarar ett överskott på 575 platser.

Figuren nedan visar överskottet/underskottet på elevplatser per skola år 2010 och 2016. De flesta skolor har eller förväntas få ledig kapacitet under perioden.

Figur 8 Över-/underskott på elevplatser per ort/skola 2010 och 2016

Lokalbehov och lokalbestånd 2010-2016

Tabellen visar beståndet av skollokaler och lokalbehovets utveckling 2010-2016. Lokalbehovet bygger på uppgifter från Barn- och skolförvaltningens redovisade uppgifter och lokalbehovet 12 kvm per elev. Baserat på redovisade antaganden så visar prognosen ett överskott på närmare 28 508 kvm år 2016.

Tabell 5 Antal elever, lokalbestånd och lokalbehov 2010-2016

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Grundskolor 6-15 År									
Antal elever i kommunens skolor	2 023	2 021	2 027	1 977	1 954	1 928	1 946	1 920	1 915
Lokaler kvm BRA i kommunens skolor	55 957	55 957	53 120	53 120	51 488	51 488	51 488	51 488	51 488
Kvm/elev	27,5	27,8	26,2	26,9	26,6	26,7	26,4	26,8	26,8
Lokalbehov kvm	24 276	24 252	24 324	23 724	23 448	23 136	23 352	23 040	22 980
Över-/underskott kvm	31 681	31 705	28 796	23 232	28 000	28 352	28 136	28 448	28 508

Planerade förändringar i lokalbeståndet

Långsele skolan blir klar hösten 2012 och den totala arean kommer att bli ca 3 000 kvm.

Paviljongen på Vallaskolan planeras att avvecklas 2012.

Det finns förslag på att sporthallarna i Edsele och Ramsele kommer att avvecklas och ersättas med en ny ändamålsenlig sporthall.

På Nipanskolan är ombyggd till en F-6 skola. Men det finns ett stort lokalöverskott på Nipanområdet som ska utredas innan nya investeringar görs. Utredningen ska vara klar under 2012.

Förtätning av verksamheten ska göras på Resele och Kalknäs skola så att lokalytorna kan minska eller avställas.

Åtgärdsförslag	2012	2013	2014	2015
Avveckling av sporthallarna i Edsele och Ramsele, samt uppförande av en ny ändamålsenlig hall i Ramsele				
Avveckling av Vallaskolans röda paviljong				
Integrering av Trollebo förskola till Näsåkers skola när så är möjligt				
Förtätning av lokalytor vid Resele och Kalknäs skolor				
Uppförande av omklädningsbyggnad, vid Långsele skolas gymnastikhall				

5.3 Slutsatser och förslag till åtgärder

Kommunen bör utarbeta elevprognoser som tar hänsyn till befolkningsutvecklingen, familjernas val av skola och avgångar till friskolor som underlag för kommunens Lokalförsörjningsplan.

Vidare bör kommunen ta ställning till om det ska finnas enheter som har mindre än 60 elever för att trygga rekryteringen av behöriga lärare till skolan..

När det gäller Junsele och Ramsele skola där elevantalet är stabilt så är skolorganisationen för de båda högstadierna inte tillräckligt stora. Det är för långa avstånd mellan skolorna för att kunna bedrivas av samma skolorganisation.

Integreringen av förskolor i skolbyggnaderna är ett sätt att trygga verksamheten på mindre orter. Ett annat sätt är att satsa på förskolor och skolverksamhet för årskurs F-3 på mindre orter.

Översyn bör göras för tillsyn och skötsel samt reparationer då de varierar och är onormalt höga. Vidare bör en översyn göras av lokalvårdskostnaderna.

Gymnasieskolan

Lokalförsörjningsplanen omfattar verksamheter och lokaler för gymnasieskolans verksamhetsområde.

Gudlav Bilderskolan (GB) omfattade 19 895 kvm BRA år 2010. Några uppgifter om transportprogrammets lokaler har inte redovisats till Lokalförsörjningsplanen.

Antal inskrivna gymnasieelever 2010

Antal inskrivna elever i kommunen gymnasieskola var 720 elever. Antalet platser uppgick till ca 850, vilket ger ett överskott på ca 130 platser.

Besparingspotential i kvm bruksarea

Gymnasieskolans lokalnyttjande uppgick till 28 kvm per elevplats. För ett blandat bestånd av teoretiska och praktiska program kan ett riktvärde på 18 kvm per elev användas för att beräkna lokalbehovet vid en effektiv lokalanvändning.

Skillnaden mellan nuvarande lokalbestånd 19 895 kvm och ett lokalbehov på 18 kvm x 720 elever (12 960 kvm) motsvarar en besparingspotential på närmare 7 000 kvm.

Besparingspotential i kronor lokalkostnader

Årskostnaden för gymnasieskolans lokaler uppgick 2010 till ca 14,6 mnkr, exklusive transportprogrammets lokaler. I årskostnaden ingår räntor och avskrivningar, tillsyn, skötsel, underhåll, reparationer, vatten och avlopp, uppvärmning, fastighetsadministration, försäkringar, och lokalvård. Besparingspotentialen för ca 7000 kvm motsvarar ca 5,1 Mnkr för år 2010.

Årskostnaden per kvm uppgick till 735 kr det är en minskning från 2008 års rapport med 10 kr/kvm.

Årskostnaden per elev uppgick till 20 312 kr.

Tabell 6 Gymnasiets uppgifter baserad på år 2010

Objektnamn:	Antal Elever	Extern/Intern	Area	Lokalkostnad	Kr/kvm	Kr/elev	Kvm/elev
GB-skolan	720	Extern Solatum	19895	14 624 785	735	20 312	28
Transportprogrammet	*	*	*	*	*		
Summa:			19895	14 624 785	735	20 312	28

*=Uppgift saknas

6.3 Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov

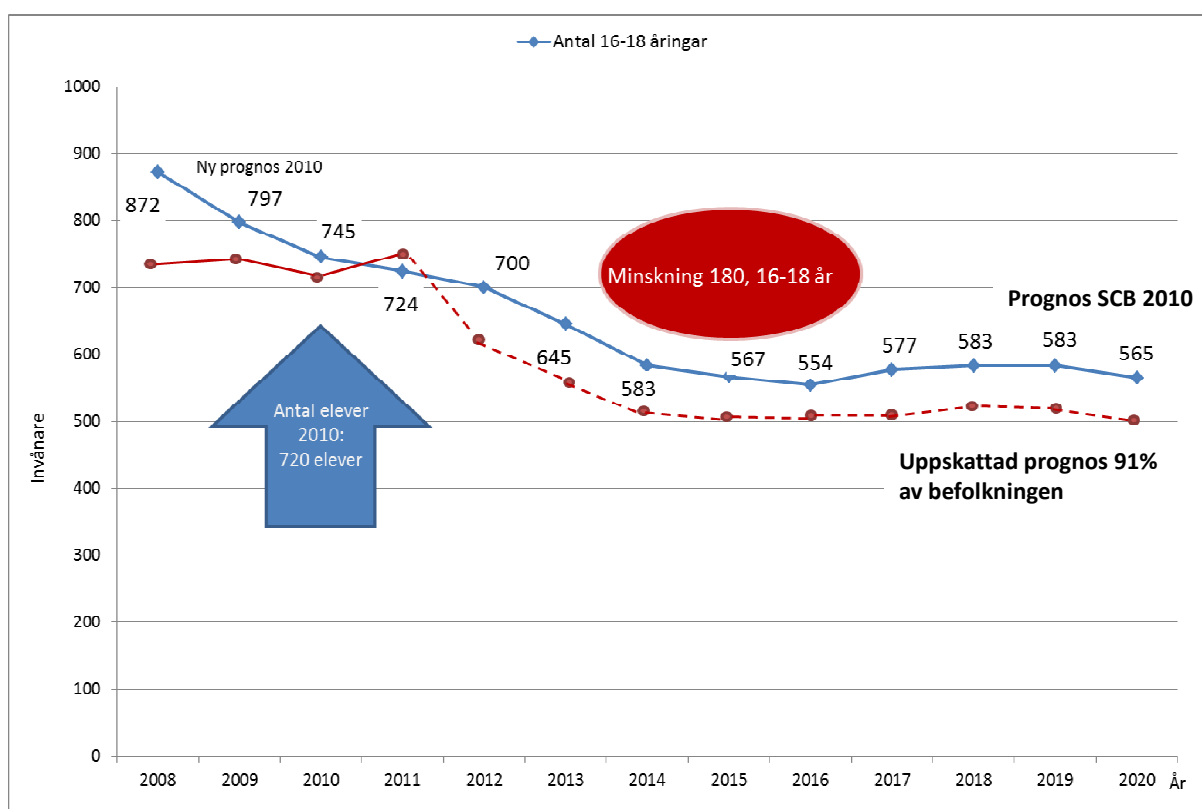
Gymnasiet övergick till barn- och skolnämnden 1 januari 2011.

Landstinget som var ägare till Skedomsskolan ägs numera av kommunen. Det finns önskemål om att flytta hela transportprogrammet till Skedomsskolan. Däremot kommer en del av gymnasieutbildningar att förläggas till Skedomsskolan.

Åtgärdsförslag	2011	2012	2013	2014	2015
Utredning av framtida gymnasieskola					
Integrering av Transportprogrammet till Skedomsskolan					

Befolkningsutveckling 16-18 år

Den befolkningsprognos som redovisats till Lokalförslöjningsplanen visar en minskning med närmare 200 invånare i åldern 16-18 år, åren 2010-2020.

Figur 9 Befolkningsprognos 2008-2020 för åldern 16-18 år, antal elever 2010 samt uppskattat antal elever fram till år 2020 beräknat på 91% av befolkningen väljer Gudlav Bilderskolan

Elevutveckling och antal elevplatser 2008-2020

Några prognoser över den förväntade elevutvecklingen har inte redovisats av Gymnasieskolan i arbetet med lokalförslöjningsplanen. I arbetet med lokalförslöjningsplanen har vi därför antagit att 91 procent av 16-18-åringarna väljer Gudlav Bilderskolan. Enligt befolkningsprognosen kommer då antalet elever att minska med ca 200 mellan åren 2010-2020.

Om inte antalet elevplatser förändras, kommer överskottet på elevplatser att öka från 130 till 334 under samma period.

Lokalbehov och lokalbestånd i kvm

Tabellen visar elevutvecklingen, beståndet av skollokaler och lokalbehovets utveckling 2010-2015.

Överskottet ökar från ca 7 000 kvm 2010 till ca 11 600 kvm 2015.

Tabell 7 Antal elever, lokalbestånd och lokalbehov 2010-2015,

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015
GB-skolan						
Antal elever	720	750	637	587	531	516
Lokaler kvm BRA	19 895	19 895	19 895	19 895	19 895	19 895
Kvm/elev	27,6	26,5	31,2	33,9	37,5	38,6
Lokalbehov kvm	12960	13500	11466	10566	9558	9288
Över- /underskott kvm	6935	6395	8429	9329	10337	10607

Planerade förändringar i lokalbeståndet

Det pågår en lokautredning för olika alternativ för gymnasieskolan och Gudlav Bilderskola. GB-skolans utredning kommer att vara klar under 2012 beroende på vilket alternativ kommunen väljer. Resultatet av utredningen kommer att påverka lokalbeståndet.

6.3 Slutsatser och förslag till åtgärder

Kommunen bör utarbeta elevprognoser som tar hänsyn till befolkningsutvecklingen, elevernas val av program och samverkan med grannkommuner och högskolan. Idag finns det friskolegymnasium i både Sundsvall och Härnösand. Förslag till åtgärder är att nyttja GB-skolan för annan verksamhet, grundskoleverksamhet alternativt avveckla delar av skolan.

7. Vård och äldreomsorg

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten vad avser hemtjänst och särskilt boende. Vidare fullgör Nämnden kommunens uppgifter vad avser hälso- och sjukvård vid kommunens särskilda boenden samt uppgifter inom kommunal färdtjänst och riksfärdtjänst. Nämndens verksamhet skall bedrivas i enlighet med vad som föreskrivs i Socialtjänstlagen (SOL), Hälso- och Sjukvårdslagen (HSL) samt Lagen om färdtjänst.

Vård- och äldreomsorgen har ett ansvarsområde som omfattar nämndsadministration samt övergripande ansvar bland annat för områdena ekonomi, fakturering, avgiftshandläggning, debitering, information, utredning samt IT.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska har ansvar för tillsyn, kvalitet och säkerhet i den verksamhet som kommunen bedriver i särskilt boende enligt § 18 hälso- och sjukvårdslagen.

Handläggarna har som uppdrag att bland annat handlägga och fatta beslut i individärenden med utgångspunkt i för verksamheten gällande lagstiftning; socialtjänstlagen, lag om färdtjänst samt lag om riksfärdtjänst. Beslutsfattande i individärenden sker enligt fastställd delegeringsordning på uppdrag av vård- och äldreomsorgen. Som stöd för beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen finns fastställda riktlinjer för att tydliggöra de politiska ambitionsnivåerna.

Sjuksköterskeverksamheten är ansvarig för medicinsk bedömning och insatser dygnet runt på alla särskilda boenden. Verksamheten syftar till att stärka hälsa, förebygga sjukdom och ohälsa, återställa och bevara hälsa, minska lidande och ge möjlighet till en värdig död i den verksamhet som kommunen bedriver i särskilt boende.

Hemtjänsten har som uppgift att verkställa insatser som personlig omsorg och omvårdnad, samt insatser av servicekaraktär i brukarnas enskilda boenden. Insatserna ska ges till människor som på grund av sjukdom, fysiska, psykiska och sociala funktionshinder eller av annan orsak behöver stöd och hjälp för att klara den dagliga livsföringen. Sjukvårdsinsatser enligt hälso- och sjukvårdslagen ansvarar primärvården för.

Särskilt boende ansvarar för boende med dygnetruntomsorg upp till sjuksköterskenivå. Boendenas inriktning ska överensstämma med behovet. Kommunen har rehabiliteringsansvar för de boende, och insatser utföres av ett rehabiliteringsteam med bl.a. sjukgymnaster och arbetsterapeuter. Inom särskilt boende erbjuds bland annat växelvård på korttidsplats så att hemmaboende underlättas.

7.1 Lokaler och lokalkostnader

Det totala beståndet av bostäder och lokaler för Vård och äldre omfattade år 2010 totalt 22 039 kvm, varav särskilda bostäder inklusive korttidsboenden utgjorde ca 18 736 kvm.

Förvaltningens verksamhet är lokaliserad över hela kommunen. Hemtjänst är lokaliserad i mindre enheter i hemtjänstlokaler där behov finns. Särskilt boende finns i centralorten och enligt nämndbeslut i de tre större orterna Ramsele, Junsele och Näsåker. Till detta tillkommer ett boende i Vallänge samt ett boende som drivs som intraprenad i Viksmon Graninge församling. Sjuksköterskeverksamheten är lokaliserad till de särskilda boendena. Myndighetsutövning är lokaliserad med förvaltningens centrala administration till kommunhuset i Sollefteå samt del i Junsele.

Lokalförsörjningsplan 2012

I Tabell 8 finns endast 265 boende redovisade. Antalet platser i trygghetsboende, särskilt boende och korttidsboende uppgick 2010 till 358 platser, enligt de uppgifter som redovisats till lokalrevisionen.

Objektsnamn:	Boende	Extern/ Intern	Area	Area boenden	Lokalkostnad	Kr/kvm	Kr/boende	Kvm/ boende
Aspen hus	8	Intern	733	733	1 297 396 kr	1 770 kr	162 175 kr	92
Ärtriksvägen		Intern	367		679 625 kr	1 852 kr		
Hemtjänst Näsåker/Resele		Extern	70		37 200 kr	531 kr		
Dagcentral Tuvan 38		Solatum	58		77 939 kr	1 344 kr		
Dagcentral Hamrev		Solatum	331		388 473 kr	1 174 kr		
Helgumsgården		Solatum	667		851 492 kr	1 277 kr		
Skärvstagårdens sjukhem	77	Extern	7010	7010	4 972 396 kr	709 kr	64 577 kr	91
Ärebo	31	Solatum	1107	1107	2 874 077 kr	2 596 kr	92 712 kr	36
Solgårdens	28	Solatum	3161	3161	4 541 280 kr	1 437 kr	162 189 kr	113
Hemtjänstlokal Tuvan 1		Solatum	82		84 806 kr	1 034 kr		
Lissgården + lgh	24	Solatum	1059	1059	3 124 309 kr	2 950 kr	130 180 kr	44
Dagcentral Björnsv		Solatum	200		142 394 kr	712 kr		
Hemtjänstlokal Tuvan 3		Solatum	82		113 210 kr	1 381 kr		
Nippudden sjukhem	30	Solatum	2400	2400	2 836 732 kr	1 182 kr	94 558 kr	80
Vallänge	14	Solatum	528	528	1 325 442 kr	2 510 kr	94 674 kr	38
Edselgården		Solatum	550		728 294 kr	1 324 kr		
Gunillagården	25	Solatum	1660	1660	4 732 874 kr	2 851 kr	189 315 kr	66
Hemtjänstlokal Björnsv.		Solatum	667		144 911 kr	217 kr		
Särskilt boende Nippgården	28	Solatum	1078	1078	293 254 kr	272 kr	10 473 kr	39
Hemtjänstlokal Dallas		Solatum	50		61 824 kr	1 236 kr		
Hemtjänst lokal Djupölandet		Extern	189		83 736 kr	443 kr		
Hemtjänst lokal boteå		Extern	50		33 705 kr	674 kr		
Summa:	265		22099	18736	29 425 371 kr	1 332 kr	111 039 kr	83

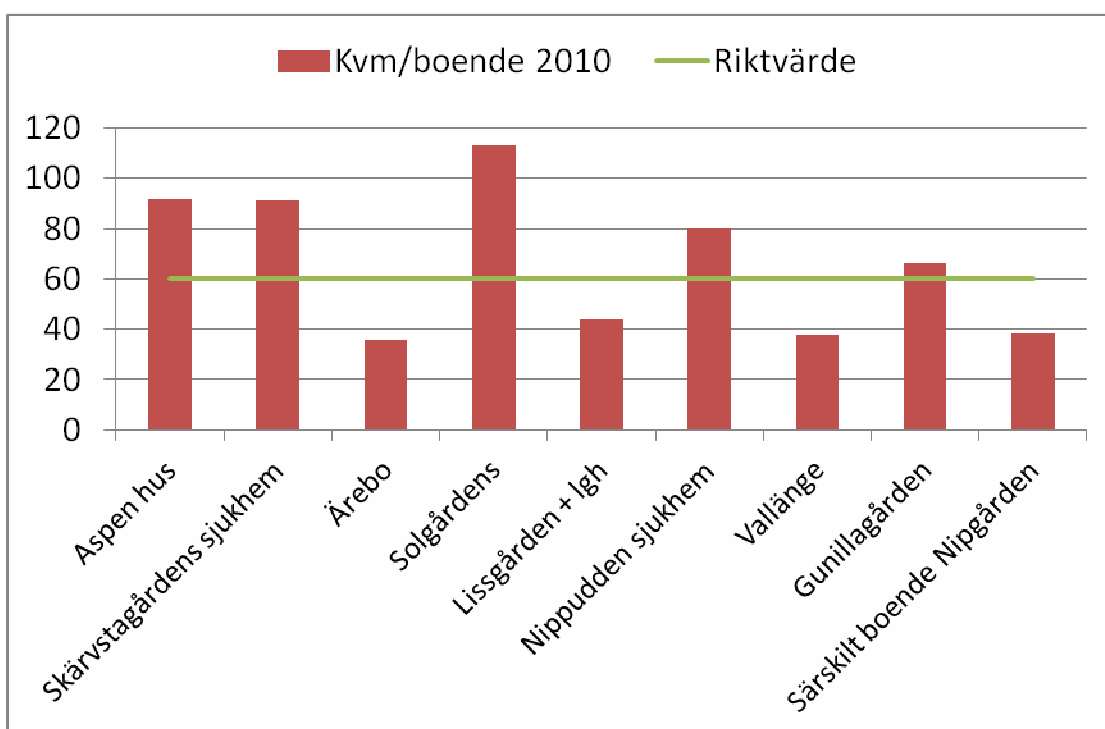
Kvm per plats

Den genomsnittliga lokalanvändningen för särskilt boende uppgick 2010 till ca 52 kvm per plats baserat på de 358 vårdplatserna och 18736 kvm.

Ett jämförelsetal för särskilda boenden är 60 kvm bruksarea per plats. Grovt räknat avser halva arean den enskilda lägenheten och halva arean gemensamma utrymmen, t ex kontor, kök, förråd, personalutrymmen, kommunikationsutrymmen och driftsutrymmen.

Fem av boendena låg högre än detta värde år 2010. Högst låg Solgårdens servicehus (113 kvm/plats), vilket bl a beror på stora utrymmen för slöjd, verkstäder och kommunikationsutrymmen.

För att få en komplett bild av hur lokalerna används krävs noggrannare analyser av lokalernas planlösning, disposition och nyttjande. Framförallt bör de gemensamma utrymmena analyseras.

Figur 10 Lokalanvändning i särskilda boenden, kvm per plats 2010

Besparingspotential i kvm bruksarea

Besparingspotentialen har beräknats för särskilda boenden inklusive korttidsboenden. År 2010 uppgick den totala arean till ca 18 736 kvm. Lokalbehovet kan uppskattas till ca 21 480 kvm (358 platser x 60 kvm). Den finns ingen besparingspotential däremot finns det ett underskott på 2 804 kvm.

Besparingspotential i kronor lokalkostnader

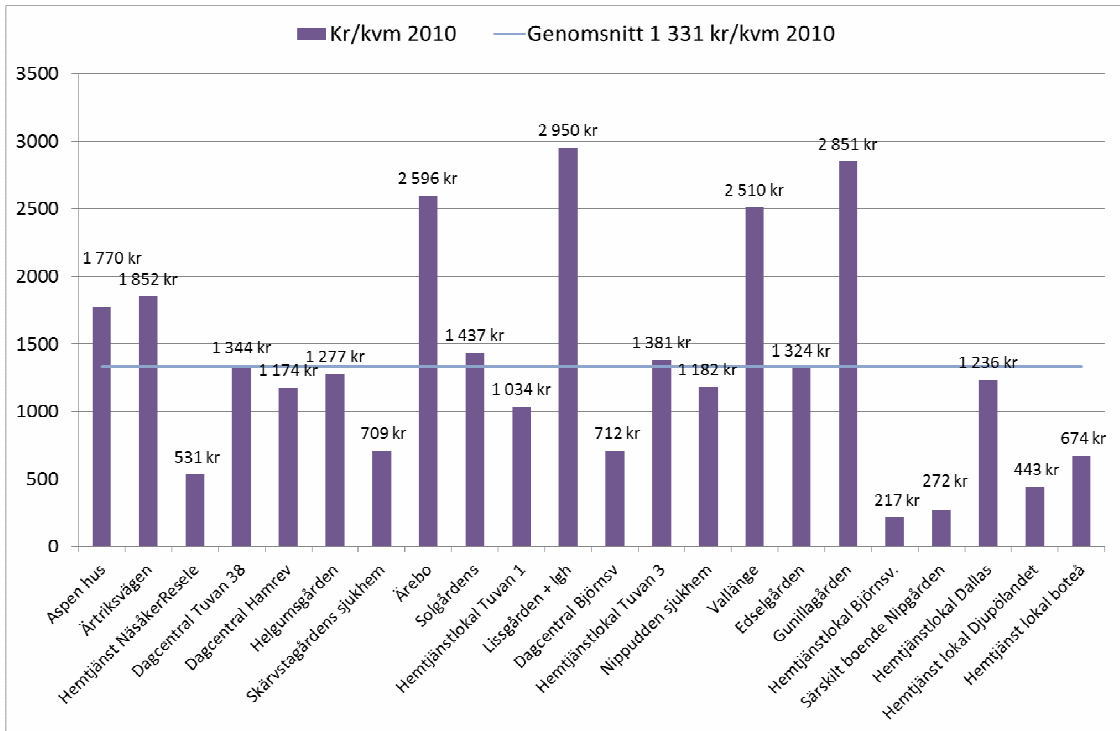
Årskostnaden för lokalbeståndet uppgick 2010 till totalt 29,4 Mnkr, varav 26,0 Mnkr avsåg särskilt boende inklusive korttidsboende. Det finns ett underskott på 2 804 kvm vilket kan beräknas till ca 2,8 Mnkr (1 000 kronor per kvm).

Lokalkostnaden per boende uppgick till i genomsnitt 111 050 kr per plats, med en variation från 10 473 kr (Nipgården) till 189 315 kr (Gunillagården).

Lokalkostnaden per kvadratmeter uppgick 2010 till i genomsnitt 1 331 kronor för de redovisade objekten. Per objekt varierade kostnaderna från 217 kr/kvm (Hemtjänstlokal

Björnsvägen) till 2 950 kr/kvm (Lissgården). Vi har inte analyserat de bakomliggande orsakerna till höga eller låga kostnader.

En förklaring till de höga kostnaderna per kvm för Lissgården, Gunillagården, Årebro med flera, kan vara att ombyggnadskostnader för hyreslägenheter i samma byggnad belastar vård- och äldreboenden. Detta bör utredas för att få en mer rättvisande redovisning.

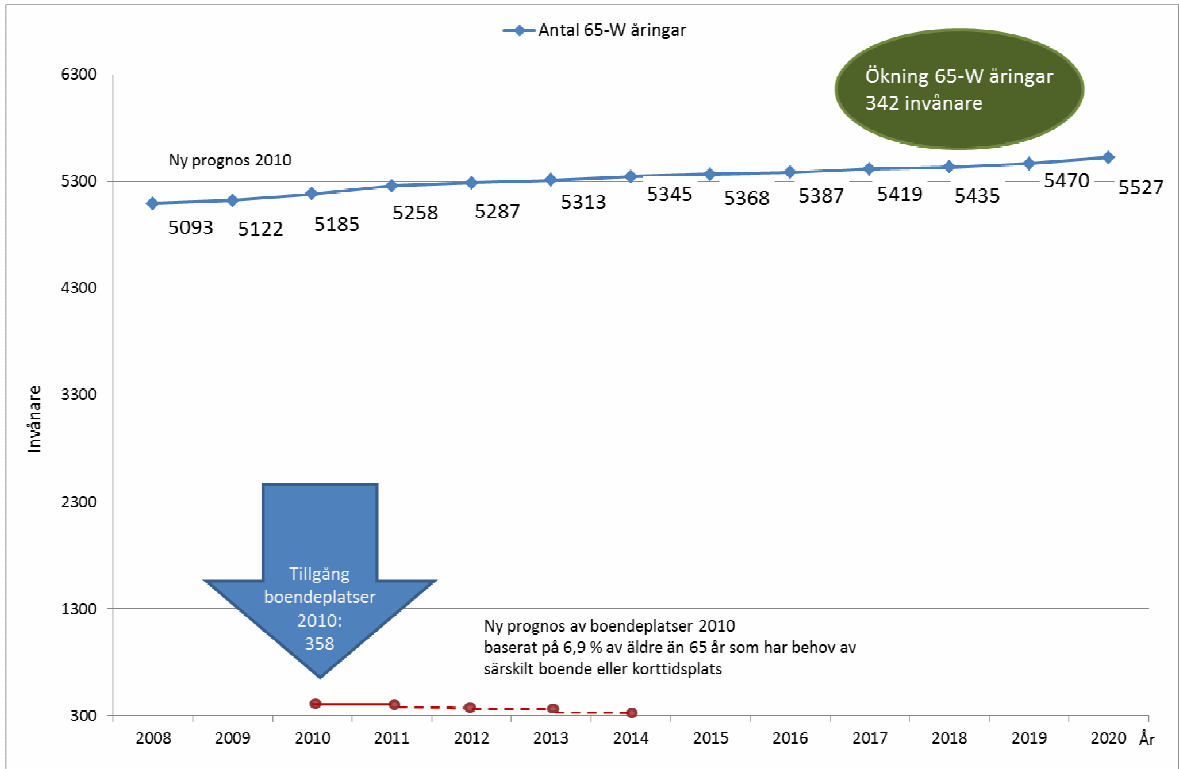

Figur 11 Årskostnad för Vård och äldres lokaler och bostäder, kr per kvm BRA 2010

7.2 Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov

Faktorer i omvärlden som påverkar behovet av särskilda boenden för äldre

Befolkningsprognoserna talar för ett framtida behov av lokaler för särskilt boende i centralorten. En planering bör omgående startas eftersom för att bygga nytt med tillförlitliga ekonomiska kalkyler och verksamhetsanalys av lokalbehovet tar några år. I arbetet med verksamhetsanalysen är det nödvändigt att ta fram senaste forskning inom området samt i dialog med anställda planera för ändamålsenliga lokaler.

Figur 18 Befolkningsprognos 65-W år, 2008-2020 samt tillgång till boendeplatser 2010-2014

Planerade organisationsförändringar inom äldreomsorgen

En organisationsutredning pågår inom kommunen för att se möjligheterna att samordna vård- och äldreförvaltningen med individ- och omsorgsförvaltningen. Utredningen är inte klar men delförslag har tagits inom vård- och äldreförvaltningen som innebär att den verksamhetsvisa uppdelningen ska överges till förmån för en mer flexibel organisation, där både särskilt boende och hemtjänst ska finnas under samma ledning. Vidare ska en äldreomsorgschef ersätta verksamhetscheferna för de två verksamheterna. När det gäller sjuksköterskeverksamheten avvaktas beslut när det gäller samordnad hemsjukvård i länet.

Kommunens planering för nya trygghetsboenden

Under flera år har vård- och äldrenämnden påtalat behovet av trygghetsbostäder. Förvaltningen bedömer att detta skulle kunna vara ett sätt att minska behovet av särskilt boende. Vård- och äldrenämnden har hemställt om att ett antal fastigheter i anslutning till särskilda boenden ska omvandlas till trygghetsboenden samt att bestämmelser för trygghetsbostäder ska fastställas. Dessa omställningar skulle inte innebära någon större förändring på grund av att de redan fungerar som trygghetsboende. Det bör poängteras att planering och administration av trygghetsbostäder inte ligger under nämndens ansvar.

Prognoser över det framtida behovet av bostäder för äldre

De prognoser som görs varje år över behovet av bostäder grundas på en erfarenhetssiffra av 6,9 % av äldre än 65 år har behov av särskilt boende eller korttidsplats. Prognosen grundas på Sollefteå kommuns officiella befolkningsprognos som tas fram församlingsvis. För kommunen totalt och för centralorten respektive västraområdet har det visat sig att prognoserna stämmer väl. När man däremot går in på enskild församling blir det mera en fingervisning.

Figur 19 Tillgängliga boendeplatser 2010-2014 och behov av boendeplatser 2010-2019

Kommentar till figur 19

För år 2011 har Lindens särskilda boende överflyttats till Skärvstagården.

Bristen på boendeplatser från 2012 grundar sig på att korttidsboendet Syrenen har överflyttats till Skärvstagården, samt påbörjad avveckling av Nipgården och Vallänge som särskilt boende. Viss utökning av antalet särskilt boendeplatser i centrala Sollefteå ingår från 2013. År 2014 har 17 platser avräknats på grund av att avtalet med Rådmsgården då löper ut.

Ungefär 10 boendeplatser bedöms försvinna under perioden 2011-2014 på seniorboendena.

Planerade förändringar i lokalbeståndet

Vallänge utreds och beslut väntas hösten 2011 avseenden påbörjad avveckling under 2012. Nipgården utreds och beslut väntas under hösten gällande en avveckling under perioden 2012-2014.

Dagverksamheten för äldre ska utvecklas på de större orterna främst med inriktning mot dementa.

Åtgärdsförslag	2011	2012	2013	2014	2015
Avveckling av Vallänge		■			
Avveckling av Edsele- och Helgumsgården		■		■	
Avveckling av särskilt boende för trygghetsboende i Nipgården		■			
Utökning av trygghetsboende inom centralorten		■	■		

7.3 Slutsatser och förslag till åtgärder

En tydlig trend är att lagstiftningen under senare år tolkats att äldre i större utsträckning har rätt att beviljas ett boende i närhet av den ort äldre har anknytning till. Detta innebär också att det blir viktigt att se på centralortens framtida behov.

En viktig faktor att ta hänsyn till vid planeringen för framtida lokalbehov är åldersfördelningen inom äldrebefolkningen. Merparten av äldreomsorgen brukas av personer som är 80 år eller äldre.

Förvaltningen betalar för kostnader för lokaler som är byggda enligt tidigare lagstiftning och har orimligt stora kapitalkostnader för vissa överytor som inte kan utnyttjas. Helgumsgården och Edselegården är två exempel på detta. Detta bör ses över.

Kommunen bör genomföra en revision av Solatum Hus&Hem AB:s driftskostnader och hyressättningar samt fördelning av ombyggnadskostnader mellan hyreslägenheter och lokaler för vård-och äldreboenden.

8. Individ och omsorg

Individ- och omsorgsförvaltningen arbetar med att ge stöd och omsorg till barn, familjer, unga och vuxna. Politisk ansvarig nämnd är Individ- och omsorgsnämnden.

Verksamheten är uppdelad i individ- och familjeomsorg (IFO) och handikappomsorg (HO).

Individ- och familjeomsorgen (IFO), ansvarar för myndighetsutövning, vård och behandling samt stöd i enlighet med socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), som kommunen är skyldig att erbjuda medborgarna.

I enlighet med socialstyrelsens rekommendationer, kan IFO idag erbjuda stöd både som bistånd och som service. Inom IFO finns även Vita Villan – öppenvårdsbehandling för personer med beroendeproblematik som erbjuder information, rådgivning, motivation, behandling, eftervård och sysselsättning.

Handikappomsorgen (HO), verkställer de insatser som ges till funktionshindrade utifrån beviljade beslut enligt LSS, lagen om assistansersättning (LASS) samt SoL. LSS riktar sig specifikt till de personer som har stora funktionshinder och ett omfattande behov av stöd och service. Verksamheten ska enligt lag främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. I HO ingår även den socialpsykiatriska verksamheten, som har en rehabiliterande inriktning.

Dessutom har nämnden ansvar för:

- Adoptionsbidrag och bidrag till fertilitetsbehandling
- Yttranden i hemvärnsärenden
- Ärenden enligt alkohollagen om tillståndsprövning och tillsyn av ställen med alkoholutskänkning
- Tillsyn av försäljningen av tobak
- Personligt ombud, som vänder sig till gruppen psykiskt funktionshindrade

8.1 Lokaler och lokalkostnader

Det totala beståndet av bostäder och lokaler för Individ och omsorg omfattade år 2010 8 206 kvm, varav 1 963 kvm (24 %) hyrdes av externa fastighetsägare. Årskostnaden för lokalbeståndet uppgick till ca 8,7 Mnkr.

Tabell 9 Lokaler och bostäder för Individ och omsorgs verksamheter 2010

Objektsnamn	Extern/Intern	Area	Lokalkostnad 2010	Kr/kvm
Långgatan 25d	Solatum	168	214 476 kr	1 277 kr
Djupövägen 23C	Extern	278	216 756 kr	780 kr
Storgatan 36	Solatum	418	429 449 kr	1 027 kr
Åsbäcksvägen 10	Solatum	561	707 662 kr	1 261 kr
Trädgårdsvägen 28	Solatum	274	374 890 kr	1 368 kr
Rosengatan 21	Extern	338	338 111 kr	1 000 kr
Storgatan 105	Extern	377	563 572 kr	1 495 kr
Fridhemsgatan 4	Solatum	327	473 356 kr	1 448 kr
Fridhemsgatan 6	Solatum	327	473 356 kr	1 448 kr
Hembygdsvägen 12	Solatum	324	462 628 kr	1 428 kr
Ringvägen 5	Solatum	252	302 353 kr	1 200 kr
Storgatan 38	Solatum	442	588 294 kr	1 331 kr
Villavägen 14-16	Solatum	181	190 463 kr	1 052 kr
Djupövägen 10	Extern	92	58 391 kr	635 kr
Vita villan	Extern	500	263 247 kr	526 kr
Vita villan snickeri	Extern	78	50 383 kr	646 kr
Passet Långgatan 36	Extern	300	122 292 kr	408 kr
Solrosen Gunillavägen 4	Solatum	145	134 841 kr	930 kr
Långgatan 23H	Solatum	147	92 731 kr	631 kr
Hantverkshuset Övergård	Internt	847	537 019 kr	634 kr
Gläntan Sportgränd	Internt	767	1 142 588 kr	1 490 kr
Häggen	Internt	616	505 650 kr	821 kr
Ärtriksgårde Hus D	Internt	367	315 332 kr	859 kr
Kvinnojouren Lägenhet	Internt	80	77 348 kr	967 kr
Hullsta gård fritidsgård	Internt	*	84 600 kr	
Summa		8206	8 719 789 kr	1 063 kr

8.2 Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov

I takt med att kostnader och volymer för verksamheten ökar, uppstår svårigheter för nämnden att genomföra sina uppdrag inom befintlig personalorganisation med ökad stress och sjukdomar som följd. I slutet av året har nämnden beslutat om personalförstärkning inom IFO, enligt verksamhetsberättelsen 2010.

Sedan tidigare har nämnden tagit ställning för att jobba förebyggande med frivilliga insatser och vård på hemmaplan så långt möjligt, vilket är kostnadseffektivt på lång sikt. En fortsatt stram budgetram tvingar dock nämnden att i första hand prioritera den verksamhet som enligt lag måste genomföras. Kommande krav på nämnden och förändringar i omvärlden kan leda till nya kostnader.

Utmaningen för nämnden ligger i att påvisa de positiva socioekonomiska effekterna av ett förebyggande och mer långsiktigt arbete i samverkan med andra aktörer.

Kommande år övergår integrationsverksamheten med mottagning av nya flyktingar från KUFN till ION. Nya regler för flyktingmottagandet med ändrat huvudmannaskap (från kommunen till arbetsförmedlingen) leder till minskade ersättningar till kommunen, enligt verksamhetsberättelsen 2010.

8.3 Slutsatser och förslag till åtgärder

Prognoser för framtida lokalbehov bör tas fram som underlag för kommunens Lokalförsörjningsplan.

Förvaltning	Åtgärdsförslag	2011	2012	2013	2014	2015
Individ och omsorgsförvaltningen	Uppförande av tre stugor för sociala boenden i Sollefteå					

9. Kultur- utbildnings- och fritidsförvaltningen

Nämnden har till uppgift att inom ramen för gällande lagar och förordningar ansvara för och kontinuerligt utveckla verksamheten inom förvaltningens ansvarsområde.

Kultur- utbildnings- och fritidsnämnden ska i sitt arbete:

- Hantera kommunens frivilliga skolformer med undantag för gymnasieskolan
- Aktivt samverka med övriga nämnder, myndigheter och organisationer som berörs av nämndens verksamhetsområde
- Med uppmärksamhet följa samhällsutvecklingen och göra kommunen och dess medborgare rustade för att möta det framtida samhällets nya krav
- Utforma mål, riktlinjer och utvärderingsnormer för nämndens verksamhetsområden
- Utgöra remissorgan frågor som berör kultur, utbildning, fritid och ungdom

9.1 Lokaler och lokalkostnader

Lokalbeståndet för kultur- och fritid uppgick år 2010 till 20 210 kvm BRA.

Lokalkostnaderna uppgick till ca 12,4 Mnkr. På grund av att det finns intäkter och att det flesta objekt är föreningsdrivna kan man inte göra någon jämförelse. En exakt fördelning har varit svår att göra mellan de olika objekten. Kostnaderna bör säkerställas vid senare skede.

Tabell 11 Lokaler för Kultur- och fritidsförvaltningen 2010

Objektsnamn	Area	Lokalkostnad	Intäkter	Nettokostnad
Junsele temperade bad	232	478 080 kr	*	*
Näsåker badhus	1030	699 750 kr	204 200 kr	495 550 kr
Rafnahallen Ramsele	2248	907 480 kr	*	*
Ramsele temperade bad	52	359 920 kr	*	*
Ramsele Camping	274	392 290 kr	*	*
Hallsta Alpint	965	858 625 kr	*	*
Hallsta hoppbackar	50	46 250 kr	*	*
Hallsta längd	578	894 730 kr	*	*
Risö camping	682	599 470 kr	*	*
Scen stadsparken	50	45 250 kr	*	*
Sollefteå badhus	2966	1 759 001 kr	*	*
Nippshallen	6442	2 202 522 kr	*	*
Vuxenutbildning högskola	3491	2 600 000 kr	*	*
Kulturskolan	437	400 000 kr	*	*
Junsele Liftstugor	64	6 028 kr	*	*
Mons idrottsplats	44	5 740 kr	*	*
Långsele Camping	275	112 075 kr	*	*
Näsåker skidstugor	94	33 490 kr	*	*
Ramsele skidstugor	236	56 860 kr	*	*
Summa:	20210	12 457 561 kr	204 200 kr	
*=Uppgift saknas				

I arean och lokalkostnaderna har ingen hänsyn tagits mer än den fysiska byggnaden, såsom bassänger, liftar, elljusspår, rull-skidbanor etc. Redovisningssystem är inte densamma som Solatums utan nämnden arbetar med schablonvärden.

Fastighetsunderhållet kostar 55 kr/kvm på samtliga fastighet, vilket kan ge fel nyckeltal på flera fastigheter. Nämnden har ingen tidigare statistik.

9.2 Verksamhetens utveckling och framtida lokalbehov

Sollefteå badhus övergår i entreprenörsdrift både verksamhet och underhåll.

Det pågår en anläggningsöversyn tillsammans med föreningslivet. Dessutom pågår ett EU-investeringsprojekt 2011-2013 gällande Hallsta Skidområde på totalt 16 Mnr.

Det sker en ständig utveckling inom fritidssektorn med ökade krav på både anläggningar och tillgänglighet.

Åtgärdsförslag	2011	2012	2013	2014	2015
Rivning/försäljning av befintligt badhus					
Sporthall upphörande av driftsbidrag					

9.3 Slutsatser och förslag till åtgärder

Riv flera av befintliga gymnastiksalarna utanför centralorten och ersätta dessa med en idrottshall. I centralorten finns behovet av en idrottshall för att komplettera de lokaler som finns. Gymnastiksalarna är dimensionerade enligt skolans behov vilket innebär att det inte går att bedriva någon regelrätt tävlingsverksamhet. Ge möjlighet till fler i kommunen att bedriva hallidrott.

Tillgänglighet för färre anläggningar, men ändå ändamålsenliga som kommunen ansvarar för med en geografisk spridning som gör det rimligt för kommuninvånarna att ta del av varierat fritidsutbud.

Ökade turistsatsningar om de kommer till stånd medför naturligtvis ökade satsningar på exempelvis campingplatserna.

Prognoser över verksamhetens utveckling bör tas fram som underlag för kommunens Lokalförsörjningsplan.

10. Övriga lokaler

Övriga lokaler uppgick 2010 till 24 485 kvm och årskostnaden till ca 21,3 Mnkr.

En översyn bör göras av behovet av övriga lokaler. Bland annat bör brandstationen i Sollefteå ses över som omfattar över 4 400 kvm. Brandstation Junsele och medborgarkontoret i Ramsele har båda höga kostnader för värme och el. Kostnaderna var 269kr/kvm för Junsele respektive 209 kr/kvm för medborgarkontoret i Ramsele år 2010.

Under 2012 kommer Vattenfallsvillan i Näsåker att säljas.

Tabell 12 Övriga lokaler 2010

Objektsnamn:	Area	Lokalkostnad	Kr/kvm
Brandstation Näsåker	298	175 271 kr	588 kr
Brandstation Junsele	338	398 653 kr	1 179 kr
Ramsele Brandstation	315	220 546 kr	700 kr
Sollefteå Brandstation	4441	3 630 524 kr	818 kr
Bibliotek, museum	1862	1 389 457 kr	746 kr
Kommunhus	8504	8 384 913 kr	986 kr
Medb.Kontor Ramsele	1292	1 060 989 kr	821 kr
Medb.Kontor Junsele	2500	2 058 525 kr	823 kr
Fd Djursjukhuset	2198	2 118 366 kr	964 kr
Förråd Näsåker	160	94 428 kr	590 kr
Resecentrum, bussgoods	554	910 616 kr	1 644 kr
Medb.Kontor Näsåker	2023	896 751 kr	443 kr
Summa:	24485	21 339 038 kr	9 860 kr